

STRATEGI 2015

Målsætninger og rammer for
udviklingen af Danmark Statistik

STRATEGI 2015

Målsætninger og rammer for
udviklingen af Danmarks Statistik

Udgivet september 2009
Oplag 1100

Trykt hos:
rosendahls fihl jensen

ISBN 87-501-1534-0 Trykt udgave
ISBN 87-501-1535-9 Web udgave

Kan også ses på
www.dst.dk/OmDS/mogr.aspx

Danmarks Statistik
Sejrøgade 11
2100 København Ø

Tlf. 39 17 39 17
Fax 39 17 39 99

dst@dst.dk
www.dst.dk

Forord

*"Hvis du ikke ved,
hvor du vil hen,
så kan det jo
være lige meget,
hvilken vej du går",
sagde katten til
Alice i Eventyrland*

Strategi 2015 er Danmarks Statistiks plan for at levere den bedst mulige officielle statistik om samfundet og samfundsudviklingen. Strategien viser, hvilken vej vi ønsker at gå. Den indeholder målsætningerne for udvikling af institutionen i de kommende år og fastlægger hovedprioriteringerne.

Officiel statistik har både en national og en international vinkel. Danmarks Statistik satser derfor på, at udviklingen i Danmark så vidt muligt skal kunne sammenlignes med udviklingen i andre lande.

Strategi 2015 sætter brugerne og dataleverandørerne i centrum for arbejdet i Danmarks Statistik. Det er vores vision at være en af Europas mest brugervenlige og dataleverandørvenlige statistikinstitutioner. Brugernes behov for statistik og serviceydelser og dataleverandørernes behov for lettere indberetning er derfor et gennemgående tema i strategien.

Målgruppen for dette dokument er institutionens samarbejdspartnere samt chefer og medarbejdere.

Danmarks Statistiks første strategiplan blev vedtaget i 1996. Strategi 2015 er Danmarks Statistiks fjerde strategiplan, som er styrende for udviklingen i de kommende år.

Strategi 2015 indeholder målsætninger og initiativer for en femårig periode. Det er Styrelsens opfattelse, at der kan blive behov for revisioner i strategiperioden som følge af samfundsændringer eller ændringer i DST's forhold. Den til enhver tid gældende strategi kan læses på www.dst.dk.

Strategi 2015 blev godkendt af Danmarks Statistiks Styrelse 23. juni 2009.

Jan Plovsing
Formand for Danmarks Statistiks Styrelse
Rigsstatistiker

Styrelsens øvrige medlemmer:

Direktør Hans Ejvind Hansen (næstformand)
Afdelingschef i Dansk Byggeri Vibeke Gaardsholt
Viceadministrerende direktør i DI Kim Graugaard
Administrerende direktør i KL Peter Gorm Hansen
Professor ved Københavns Universitet Elsebeth Lyngø
Professor ved Syddansk Universitet Kjeld Møller Pedersen

Indhold

1. Rammer for Danmarks Statistik	5
1.1 Hovedopgaver	5
1.2 Ledelsen af Danmarks Statistik	5
1.3 Faglig uafhængighed	6
1.4 Lovgivning om statistikker	8
2. Strategiske budskaber	9
2.1 Mission	9
2.2 Vision og værdier	9
2.3 Fra strategi til resultater	11
3. Indsatsområder	13
3.1 Inddragelse af brugerne	13
3.2 Lettelser for indberetterne	14
3.3 Udvikling af statistik	15
3.4 Pålidelig og aktuel statistik	16
3.5 Formidling af statistik	18
3.6 Indtægtsdækket virksomhed	19
3.7 Medarbejdere og ledere	22
3.8 Arbejdsprocesser og it-understøttelse	23

Bilag

1. Historiske milepæle	26
2. Adfærdskodeks for europæiske statistikker	27
3. FN's grundlæggende principper for officiel statistik	29
4. Internationalt statistiksamarbejde	30
5. Fortrolighed og datasikkerhed	32
6. Regler for mikrodata til forskere og analytikere	33
7. Danske myndigheder med ansvar for europæiske statistikker	35

1. Rammer for Danmarks Statistik

1.1 Hovedopgaver

<i>Historie</i>	Danmarks statistikinstitution blev oprettet den 1. januar 1850 under navnet <i>Det statistiske Bureau</i> . Bureauet begyndte sin virksomhed efter vedtagelsen af Danmarks demokratiske Grundlov fra 1849. Se <i>bilag 1</i> .
<i>To fundamentale love</i>	I 1966 vedtog Folketinget <i>lov om Danmarks Statistik</i> (forkortet DST). Det var en ny lov, som understregede institutionens selvstændighed. Navnet blev ændret til Danmarks Statistik, og chefens titel blev ændret fra departementschef til rigsstatistiker. DST arbejder i dag efter denne lov med enkelte ændringer samt i henhold til <i>Europa-Parlamentets og Rådets forordning om europæiske statistikker</i> fra 2009 kaldet EU's statistiklov.
<i>Hovedopgaver</i>	De opgaver, DST skal varetage ifølge lovgivningen, kan sammenfattes i tre hovedopgaver: Den første er at <i>indsamle, bearbejde og offentliggøre statistiske oplysninger</i> om samfundet. Det kan eventuelt ske i samarbejde med andre statistikproducenter. Herudover kan der udarbejdes statistiske analyser og prognoser. Institutionen kan endvidere bistå udvalg og kommissioner i statistiske spørgsmål. Den anden er at bidrage til <i>det internationale statistiksamarbejde</i>. Som medlem af EU indgår Danmark i et lovmæssigt forpligtende statistiksamarbejde. DST har i den forbindelse ansvaret for at koordinere alle danske bidrag til europæiske statistikker. Herudover er DST aktivt involveret i statistiksamarbejdet i FN, OECD, IMF og Norden mv. Den tredje er at udføre statistiske opgaver for private og offentlige kunder mod betaling efter reglerne for <i>indtægtsdækket virksomhed</i>.
<i>Central myndighed</i>	DST er den centrale myndighed for dansk statistik, jf. lovens § 1 og artikel 5 i EU's statistiklov. Det medfører at: • Størstedelen af den samfundsbelysende statistik produceres af DST. Herved skabes en merværdi ved at kombinere statistikkerne til nye berigede produkter. • DST kan pålægge offentlige myndigheder, private erhvervsdrivende, institutioner og organisationer at afgive oplysninger. • DST har ansvaret for at koordinere alle danske aktiviteter til udvikling, udarbejdelse og formidling af europæiske statistikker, dvs. statistikker som fastsættes i det europæiske statistiske program. DST er den nationale kontakt for Kommissionen (Eurostat) i statistiske spørgsmål. • Andre offentlige myndigheder skal underrette DST og forhandle om samordning, hvis de påtænker at indsamle og bearbejde statistiske oplysninger. • DST skal forestå eller medvirke ved indretning og udnyttelse af offentlige myndigheders centrale administrative registre af hensyn til den statistiske anvendelse.

1.2 Ledelsen af Danmarks Statistik

<i>Selvstændighed</i>	DST er en selvstændig institution, jf. lovens § 2. Selvstændigheden er nærmere beskrevet i §§ 2-4 og følger i øvrigt almindelige forvaltningsretslige regler. Selvstændigheden indebærer, at det er Styrelsen og rigsstatistikeren, som indenfor rammerne af national og international lovgivning træffer beslutning om produktionen og formidlingen af statistik. Ledelsen af DST er fordelt mellem ministeren, Styrelsen og rigsstatistikeren.
-----------------------	--

<i>Ministeren</i>	Ministeren (økonomi- og erhvervsministeren/regeringen/ministeriet) har ansvaret for: • at varetage det almindelige parlamentariske ansvar. • at udnævne medlemmerne af Styrelsen (Rigsstatistikeren er født formand). • finanslovsbevillingen, regnskabet og finansieringen af udvalgte statistikker. • personaleforholdene. • at kunne fastsætte visse begrænsninger for indberetninger fra erhvervslivet. • at indgå en årlig resultat- og direktørkontrakt med DST. • at tage beslutninger om DST's eller andre myndigheders varetagelse af visse statistiske, administrative og tekniske opgaver.
<i>Styrelsen</i>	DST ledes i øvrigt af en Styrelse med rigsstatistikeren som formand og seks andre medlemmer, der har indsigt i samfundsforhold. Styrelsen fastsætter selv sin forretningsorden og har valgt at udpege en næstformand blandt medlemmerne. Inden for de rammer, som er givet af lovgivningen og de til rådighed værende ressourcer, træffer Styrelsen beslutning om: • DST's årlige arbejdsplan og hermed prioriteringen af, hvilke arbejdsopgaver der skal udføres. • i hvilket omfang og på hvilken måde der skal indhentes oplysninger fra erhvervslivet, herunder ved udmøntning af EU- og national lovgivning. Styrelsen har herved ansvaret for den indberetningsbyrde, DST pålægger erhvervslivet. • hvilke oplysninger offentlige myndigheder og institutioner skal afgive til DST. • retningslinjer for samordning af indsamling og bearbejdning af statistik mellem DST og andre offentlige og private statistikproducenter. • at overlade opgaver til Danmarks Nationalbank vedrørende finansiell statistik. • DST's budget herunder spørgsmål af større økonomisk betydning. • at nedsætte rådgivende udvalg.
<i>Rigsstatistikeren</i>	Rigsstatistikeren har den faglige og administrative ledelse af DST. Det indebærer bl.a. ansvaret for: • at statistikproduktionen og brugerfinansierede opgaver udarbejdes ud fra faglige hensyn. • hvordan og hvornår statistikken formidles. • DST's internationale statistiksamarbejde. • økonomistyring, organisation, datasikkerhed samt andre administrative og teknologiske forhold. • at varetage det personaleansvar, som er delegeret til institutionen.
<i>ADAM</i>	Den makroøkonomiske konjunkturmodel ADAM har sin egen bestyrelse med rigsstatistikeren som formand og med repræsentation fra Finansministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Danmarks Nationalbank og forskningsverdenen. Bestyrelsen beslutter arbejdsplanen for ADAM.

1.3 Faglig uafhængighed

<i>Fagligt uafhængig</i>	Formålet med DST's selvstændige status er at sikre den faglige uafhængighed, så statistikken kan være objektiv og upartisk. Det er i overensstemmelse med de internationale principper for troværdig officiel statistik, som er vedtaget i henholdsvis EU og FN.
--------------------------	---

Adfærdskodeks for europæiske statistikker

I 2004 opfordrede ECOFIN-Rådet Kommissionen til at udarbejde minimumsstandards for statistik i EU som følge af økonomiske statistikkers manglende pålidelighed i nogle medlemslande. Resultatet blev en henstilling i 2005 fra Kommissionen til medlemsstaterne om at sikre de nationale og fællesskabets statistikmyndigheders uafhængighed, integritet og ansvarlighed.

Til henstillingen er knyttet en *adfærdskodeks* for det europæiske statistiksystem (Code of Practice). ECOFIN har tiltrådt henstillingen og adfærdskodeks. Adfærdskodeksen, der efterfølgende er indskrevet i EU's statistiklov som artikel 11, er en fælles europæisk standard for alle nationale myndigheder og Eurostat, som udarbejder og formidler europæisk statistik. Se *bilag 2*.

FN's grundlæggende principper

Den europæiske adfærdskodeks er baseret på FN's grundlæggende principper for officiel statistik fra 1994. De fastslår, at den officielle statistik er et uundværligt element i ethvert demokratisk samfund. Statistikken skal være til rådighed for den statslige administration, samfundsøkonomien og offentligheden, og udarbejdes på et upartisk grundlag. Se *bilag 3*.

Troværdig

Med udgangspunkt i de internationale principper for officiel statistik har Styrelsen fastsat følgende ni kriterier for troværdig officiel statistik:

- Statistikken skal være *upartisk*. Tal, analyser og kommentarer skal udarbejdes på et objektivt grundlag uafhængig af politiske og økonomiske særinteresser.
- Statistikken skal udarbejdes på et *videnskabeligt grundlag*, dvs. at faglige hensyn afgør valget af metoder for dataindsamling, bearbejdning, opbevaring og formidling.
- Statistikken skal være *pålidelig*. Når der konstateres fejl i publicerede statistikker, offentliggøres rettelserne hurtigst muligt.
- Statistikken skal *offentliggøres* uden forsinkelse, når den er færdig. Der må ikke tages hensyn til, hvad der er politisk hensigtsmæssigt.
- Udgivelsestidspunkterne skal *forudannonceres*.
- Alle brugere skal kunne se statistikkens resultater *på samme tid*.¹
- DST udtaler sig ikke om, hvorvidt *politiske målsætninger* er opnået.
- DST kommenterer *fejlagtig omtale* af statistikkens resultater.
- Oplysninger om enkeltpersoner og virksomheder behandles *fortroligt* og videregives ikke til administrative eller lignende formål.²

Samarbejde med andre myndigheder mv.

DST samarbejder i en række tilfælde med andre myndigheder og organisationer om produktionen af statistik og i andre tilfælde for at kvalitetssikre statistikkerne. Drøftelser med sådanne samarbejdspartnere om statistikgrundlag og foreløbige resultater kan fremme kvaliteten og brugernytten.

Når statistik udarbejdes i et formaliseret produktionssamarbejde med en ekstern partner, kan samarbejdspartneren i nogle tilfælde få kendskab til statistikkens resultater før DST offentliggør dem. I sådanne tilfælde skal der være truffet en konkret aftale om, at den eksterne samarbejdspartner behandler resultaterne som fortrolige indtil offentliggørelsen.

Samarbejdet kan føre til udgivelser, hvor DST ikke står som eneansvarlig. I sådanne tilfælde skal det fremgå, hvilke dele af indholdet DST har ansvaret for, og hvilke dele samarbejdspartneren har ansvaret for.

1. Løbende statistikker offentliggøres altid kl. 09:30. Ingen uden for DST ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet, heller ikke ministre. Temapublikationer mv. kan offentliggøres på andre tidspunkter af dagen. Rigsstatistikeren kan beslutte, at sådanne publikationer kan udleveres før udgivelsestidspunktet klausuleret, fx til interessenter og pressen.

2. Se bilag 5.

1.4 Lovgivning om statistikker

<i>EU-lovgivningen er omfattende</i>	Størstedelen af DST's statistikproduktion er lovpligtige opgaver som følge af EU-lovgivning. Ved starten af 2009 var der over 200 EU-retsakter, som tilsammen medførte en detaljeret regulering af statistikproduktionen. EU-lovgivningen omfatter bl.a. nationalregnskabet, betalingsbalancen, offentlige finanser, konjunkturstatistik, forbrugerprisindekset, udenrigshandelen, arbejdskraftundersøgelsen, lønomkostninger, indkomster og levevilkår, erhvervsstrukturen, landbrugsstatistik, transport, turisme samt informationssamfundet.
<i>Begrundelser for lovgivningen</i>	EU-samarbejdet om statistik er begrundet i dels en direkte administrativ anvendelse, dels behovet for information om udviklingen på de områder, hvor der i EU træffes politiske og økonomiske beslutninger. De vigtigste beslutningsområder, som nødvendiggør statistik om medlemslandene, er følgende:
<i>EU's indtægter</i>	Størstedelen af EU's indtægter kommer fra BNI-afgiften, som betales af medlemslandene. Der stilles derfor store krav til sammenligneligheden og præcisionen i landenes nationalregnskaber og hermed også til de mange primærstatistikker, som indgår i nationalregnskaberne.
<i>Økonomisk politik</i>	EU-traktatens bestemmelser om konvergens stiller krav om statistik af høj kvalitet vedrørende inflation, rente, offentligt budgetunderskud og offentlig gæld. Den Europæiske Centralbank har yderligere behov for økonomisk statistik for at kunne udføre sine funktioner. Det medfører store krav til sammenlignelig og detaljeret statistik om nationalregnskabet, de offentlige finanser, priser og øvrig konjunkturstatistik.
<i>Landbrug</i>	Udgifterne til landbrugspolitikken og udviklingen i landdistrikterne udgør en stor del af EU-budgettet. For at overvåge udviklingen og træffe politiske beslutninger er der behov for statistik om bl.a. landbrugets struktur, produktion, priser og indkomster.
<i>Strukturfonde</i>	En anden stor del af EU-budgettet anvendes til strukturfondene, som støtter dels de økonomisk relativt svagere regioner, dels forskellige beskæftigelsesfremmende projekter. Fordelingen af midlerne sker på basis af bl.a. regionalfordelte nationalregnskaber, købekraftpariteter samt statistik om arbejdsløshed og beskæftigelse.
<i>Indre og ydre marked</i>	Den frie bevægelighed for varer, tjenesteydelser, personer og kapital er begrundelsen for statistikken for varehandel mellem EU-landene (Intrastat). Det indre marked har herudover medført behov for statistik om bl.a. transport, turisme, energi, handel med tjenesteydelser, erhvervslivets struktur samt erhvervenes produktion og konkurrenceevne. Handelsaftaler med lande uden for EU medfører endvidere behov for en meget detaljeret udenrigshandelsstatistik for varer og tjenester.
<i>Politisk besluttet</i>	Det er Kommissionen, som efter drøftelser i embedsmandskomiteer (herunder komiteen af landenes generaldirektører for de nationale statistikinstitutioner), fremsætter forslag til lovgivning om statistik. Herefter er det Europa-Parlamentet og Ministerrådet som forhandler og vedtager lovgivningen.
<i>Dansk lovgivning</i>	Den danske lovgivning om statistik er mindre omfattende, idet de nationale behov for statistik i vid udstrækning er imødekommet via EU-lovgivningen. Som eksempler på dansk lovgivning kan nævnes, at beregningen af generelle tilskud til kommunerne og regionerne forudsætter en lang række oplysninger om befolkningen, herunder fordelinger efter alder, uddannelse, indkomst, arbejdsløshed, antal indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande, modtagelse af visse sociale ydelser samt befolkningsfremskrivninger.
<i>Lovsamling</i>	En detaljeret oversigt over den nationale og internationale lovgivning kan ses i <i>Lovsamling om statistik 2009</i> , som udgives af DST.

2. Strategiske budskaber

2.1 Mission

Demokratiets informationssystem

”Den officielle statistik er et uundværligt element i ethvert demokratisk samfunds informationssystem”, fastslås det i indledningen til FN’s grundlæggende principper for officiel statistik.

Statistik om udviklingen i befolkningen, arbejdsløshed, beskæftigelse, lønninger, priser, udenrigshandel, betalingsbalance, økonomisk vækst mv. er således en forudsætning for at demokratiet og samfundsøkonomien kan fungere. Det udtrykker vi i DST’s mission, som angiver formålet med institutionen.

Danmarks Statistik udarbejder upartisk statistik om samfundet som grundlag for demokratiet og samfundsøkonomien.

Statistikens anvendelse

Statistik handler om mennesker og deres aktivitet og livsvilkår i samfundet. DST beskriver løbende, hvordan disse forhold udvikler sig. Statistikken har en meget bred anvendelse, idet den bl.a. bruges til:

- viden, uddannelse og debat om samfundet
- analyser og forskning
- internationale sammenligninger
- overvågning og planlægning af udviklingen
- økonomiske og politiske beslutninger
- regulering af sociale ydelser og geografisk bestemte tilskud
- regulering af lønninger, kontrakter og forsikringspræmier
- beregning af Danmarks bidrag til EU’s indtægter.

Internationalt sammenlignelig

Værdien af den officielle statistik øges på afgørende vis, når statistikken er internationalt sammenlignelig, så udviklingen i Danmark kan sammenlignes med udviklingen i andre lande. DST bidrager derfor til udviklingen af internationalt sammenlignelig statistik ved aktiv deltagelse i det internationale statistiksamarbejde. Se *bilag 4*.

Gratis og betalte ydelser

For at opfylde missionen stilles den officielle samfundsbelysende statistik gratis til rådighed for alle via Statistikbanken og DST’s hjemmeside. Private og offentlige kunder, som efterspørger specifikke statistikker, data, analyser og rådgivning, betaler for den tid og eventuelle direkte udgifter, som anvendes til disse opgaver.

2.2 Vision og værdier

Styrende for strategien

Visionen er et billede af, hvad vi arbejder hen imod, og hvordan vi ønsker at se DST på sigt. Den er dermed styrende for de målsætninger og initiativer, som formuleres i Strategi 2015.

Danmarks Statistiks vision er at være:

- en af Europas mest brugervenlige og dataleverandørvenlige statistik-institutioner
- en effektiv og innovativ institution, som løser opgaverne digitalt
- institutionen som samler den officielle samfundsbelysende statistik i Danmark
- en attraktiv arbejdsplads.

<i>Brugervenlig</i>	<i>Brugerne</i> er i centrum for arbejdet i DST. Det indebærer, at der er fokus på brugernes behov for statistik og andre ydelser. Behovene må dog afvejes i forhold til de tilgængelige ressourcer og hensynet til dataleverandørerne. Brugervenligheden viser sig ved, at DST leverer produkter af høj kvalitet, og at DST søger en aktiv dialog med brugerne.
<i>Statistik kvalitet</i>	Brugerne skal have statistik af høj kvalitet. Høj kvalitet indebærer, at statistikken er relevant, pålidelig, aktuel, rettidig, tilgængelig, dokumenteret, sammenlignelig og sammenhængende, jf. EU's statistiklov artikel 12. DST's indsats for at skabe en høj statistik kvalitet er omtalt i kapitel 3 i flere af indsatsområderne.
<i>Dataleverandørvenlig</i>	<i>Dataleverandørerne</i> er også i centrum for arbejdet i DST. Det gælder både private virksomheder og offentlige myndigheder herunder kommunerne. Det indebærer, at DST løbende arbejder for lettere indberetninger. Det indebærer også, at DST søger en aktiv dialog med indberetterne og deres organisationer.
<i>Effektiv og innovativ institution</i>	DST skal være en <i>effektiv og innovativ</i> institution, hvor opgaverne løses digitalt. Det indebærer udvikling af nye produkter og nye arbejdsprocesser herunder, at data skal modtages digitalt. Der skal samtidig gennemføres en øget standardisering af arbejdsprocesser, metoder, systemer og værktøjer.
<i>Samle den officielle statistik</i>	DST er <i>den centrale myndighed</i> for dansk statistik. Langt størstedelen af den samfundsbelyst statistik udarbejdes i dag i fagligt uafhængige institutioner som Danmarks Statistik og Danmarks Nationalbank. Nationalbankens statistik er også tilgængelig for brugerne via Statistikbanken i DST. Nogen samfundsbelyst statistik produceres imidlertid i ministerier og styrelser, og er herved tættere på politiske beslutningstagere.
<i>Fordele for brugerne og dataleverandørerne</i>	Der vil i strategiperioden blive satset på yderligere at samle den officielle samfundsbelyst statistik i DST. En samling af den officielle statistik vil især indebære følgende fordele for brugerne og dataleverandørerne: • Det giver bedre muligheder for at <i>beskrive udviklingen</i> i samfundet, fordi data kan kombineres med allerede eksisterende data om personer, virksomheder eller boliger i DST. • Det giver lettere adgang for brugerne af samfundsbelyst statistik, når denne er samlet i <i>Statistikbanken</i> i DST. • Det større datagrundlag giver øgede muligheder for forskere og analytikere, som benytter DST's <i>forskerordninger</i>. • Det sikrer, at der er et samlet fokus på koordinering og lettelse af dataleverandørernes <i>indberetninger</i>. • Det sikrer, at der er fokus på overholdelse af <i>adfærdskodeks</i> for europæiske statistikker, herunder at statistikken er upartisk, at udgivelsestidspunkterne forudannonceres samt at statistikken udgives når den er færdig, og ikke når det måtte være politisk hensigtsmæssigt. Fordelene ved at samle <i>yderligere</i> statistik i DST omfatter især statistiske oplysninger, som kan knyttes til et af de tre centrale danske registre CPR (personer), CVR (virksomheder) og BBR (boliger, adresser).
<i>Regeringsgrundlag</i>	Visionen om at samle den officielle samfundsbelyst statistik i DST er i overensstemmelse med regeringsgrundlaget fra november 2007, hvor det anføres, at "Regeringen vil i højere grad samle den officielle statistikproduktion i Danmarks Statistik".
<i>Eksisterende og ny statistik</i>	En samling af den officielle samfundsbelyst statistik kan dels indebære en overførsel af eksisterende opgaver til DST, dels at nye statistikbehov skal dækkes af DST. Statistikbanken bør – af hensyn til brugerne – være stedet hvor al officiel samfundsbelyst statistik kan findes.

Ikke al statistik Begrebet officiel statistik omfatter generel samfundsbelystende statistik og omfatter ikke detaljerede driftstatistikker fra ministerier mv. Forskellene på de to typer statistik vil blive klargjort.

Attraktiv arbejdsplads DST skal være en *attraktiv* arbejdsplads for at kunne rekruttere og fastholde velkvalificerede medarbejdere og ledere. Det indebærer et interessant jobindhold med gode muligheder for at anvende og udvikle sine kompetencer. DST skal samtidig være en samfundsansvarlig og herunder en familievenlig arbejdsplads.

Værdier For at realisere visionen og missionen skal alle ansatte i DST arbejde i overensstemmelse med to værdier udover de værdier, som gælder hele Økonomi- og Erhvervsministeriet. De to værdier er:

- Vi leverer *upartisk* og *objektiv* statistik til samfundet.
- Vi *samarbejder* indadtil og udadtil for at nå de bedste resultater.

2.3 Fra strategi til resultater

Styrker og svagheder Strategi 2015 skal føre til konkrete resultater i de kommende år. I den forbindelse er det vigtigt at tage udgangspunkt i DST's styrker og svagheder. De er belyst i to internationale evalueringer (*Budgetanalyse af Danmarks Statistik*, August 2003 samt *Peer Review on the Implementation of the European Statistics Code of Practice*, Eurostat, 26. september 2007). De to internationale evalueringer gav følgende ensartede bedømmelser:

DST's *styrker* er ifølge evalueringerne især at:

- Institutionen er anerkendt for upartiskhed og objektivitet.
- Institutionen er en af Europas mest brugervenlige og effektive statistikinstitutioner.
- Det er opnået ved god ledelse, stærk korpsånd, omfattende anvendelse af administrative data, moderne statistiske metoder og et højt teknologisk niveau.
- Statistikbanken og mikrodata til forskere og analytikere er internationalt anerkendt som foregangsområder og spidskompetencer.

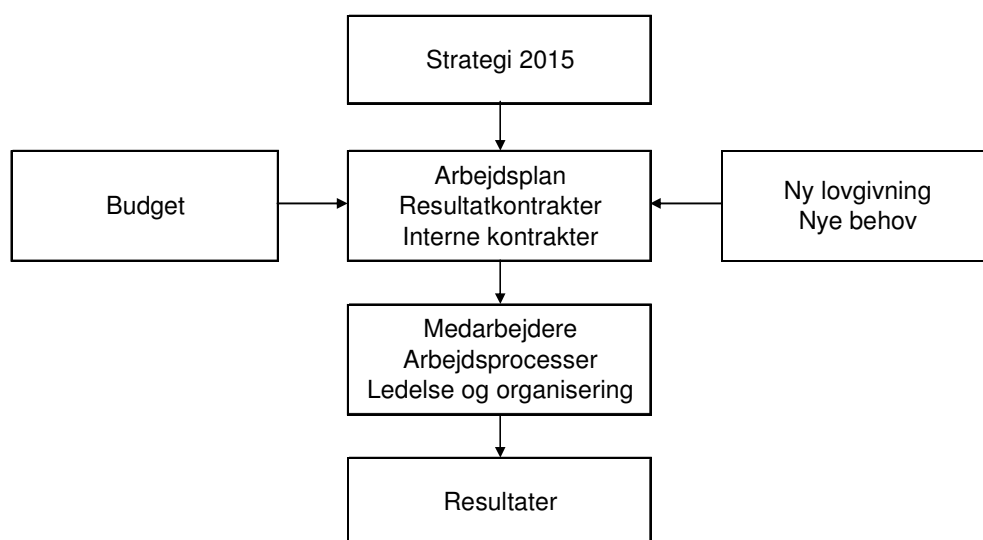
DST's *svagheder* er ifølge evalueringerne især at:

- Institutionen har mangelfuld overvågning af kvaliteten, utilstrækkelig dokumentation og andre kvalitetsproblemer, herunder risiko for forsinkede og fejlbehæftede statistikker. Hertil kommer få ressourcer til udvikling af ny statistik og til aktiv deltagelse i internationalt statistiksamarbejde. Det hænger sammen med, at DST har klart færre ressourcer end statistikinstitutionerne i de øvrige nordiske lande og i sammenlignelige europæiske lande.
- Den officielle statistik i Danmark mangler koordinering, og DST's muligheder for at spille en koordinerende rolle i forhold til andre ministeriers statistikproduktion er begrænsede.

En billig statistikinstitution Danmark har i forhold til sammenlignelige lande en af Europas billigste statistikinstitutioner. Visionen i Strategi 2015 og initiativer i relation til DST's svagheder udmøntes i de målsætninger og initiativer, som er beskrevet i indsatsområderne i kapitel 3. Udgangspunktet er her, at målsætningerne skal være ambitiøse, men også realistiske under hensyntagen til de tilgængelige ressourcer.

Mål- og resultatstyring Vejen fra målsætninger til resultater sikres af DST's system for mål- og resultatstyring. Systemet er vist i figuren nedenfor.

<i>Årlige mål og forudsætninger</i>	Hvert år beslutter Styrelsen en række mål i arbejdsplanen. Herudover indgås der en resultatkontrakt og en direktørkontrakt med ministeriet. Arbejdsplanen samt kontrakterne med ministeriet udmøntes herefter i interne afdelings- og kontorkontrakter. Indholdet af disse mål og kontrakter er afhængig af DST's årlige budget, som består af en finanslovsbevilling og af egne indtægter. Herudover er indholdet styret af ny lovgivning – fortrinsvis EU-lovgivning – og af nye nationale statistikbehov.
<i>Udførelse</i>	Medarbejdernes indsats og kompetencer er afgørende for, at strategien og målsætningerne fører til de ønskede resultater. Tilrettelæggelsen af arbejdsprocesser og organisering samt måden ledelse udøves på er også afgørende for resultaterne.
<i>Resultater</i>	Ved resultater forstås statistikproduktionens og de øvrige opgavers omfang, kvalitet og formidling. Hertil kommer det økonomiske resultat, resultater af it-udviklingen samt resultater i forhold til dataleverandørerne.

3. Indsatsområder

3.1 Inddragelse af brugerne

Vision og målsætninger Det er visionen, at DST skal være en af Europas mest brugervenlige statistikinstitutioner. Brugere af statistik inddrages derfor i DST's arbejde.

Målsætningerne for dette indsatsområde er at:

- bidrage til *udvikling* af statistikproduktionen.
- forbedre *formidlingen*, herunder forståelighed og dokumentation.
- øge *kompetencen* hos statistikbrugere.
- øge *brugen* af både den gratis officielle statistik og de betalte opgaver.
- have *tilfredse* brugere.
- øge DST's medarbejderes *kendskab* til brugernes behov.

Brugere Brugere af DST er en stor og heterogen gruppe. Den består bl.a. af politikere, embedsmænd i den offentlige administration, pressen og medierne, erhvervslivet, organisationerne, forskerne, de studerende, internationale organisationer og andre landes statistikinstitutioner. Over 1 mio. danskere bruger hvert år statistikkens resultater. Inddragelse af brugere skal derfor ske på mange forskellige måder.

Initiativer For at opnå målsætningerne tages følgende initiativer i strategiperioden:

- Struktur og opgaver for *de rådgivende udvalg* og for arbejdsgrupperne for enkelte statistikker eller statistikområder nytænkes. De nuværende udvalg nedlægges og i stedet etableres:
 - et antal tværgående faglige udvalg fx om arbejdsmarkedsstatistik, uddannelsesstatistik, nationalregnskab og konjunkturstatistik, fødevarestatistik, velfærdsstatistik og vidensamfundet,
 - et antal arbejdsgrupper om enkelte statistikker,
 - et forskningsudvalg, et udvalg for virksomhedsindberetninger og et koordinationsudvalg for europæisk statistik, jf. afsnit 3.2 og 3.3.
- *Faglige seminarer* arrangeres af de tværgående faglige udvalg med bidrag fra brugere og DST.
- En årlig *møderunde* med centrale embedsmænd om ministeriernes og DST's arbejdsprogrammer.
- Tilbud om *orientering* af folketingsudvalg og europaparlamentarikere om statistik.
- Udbygning af DST's *strategiske samarbejder* og samarbejdsaftaler om produktion og anvendelse af statistik. Samarbejdet fokuserer især på de ansvarlige myndigheder for administrative registre og på produktionsfællesskaber.
- Udbygning af samarbejdet med ministerier m.fl. om *finansiering* af specifikke statistikker.
- Udbygning af samarbejdet med universiteterne om samarbejdsstipendier til ph.d. studerende.
- Udbygning af DST's nuværende *kurser* med kurser i flere emner.
- *Undersøgelser* af brugertilfredshed og kundetilfredshed samt af mere specifikke produkter som hjemmesiden, statistikbanken og bibliotekets service foretages periodevis. Hertil kommer undersøgelsen af borgernes brug af og mening om DST.

3.2 Lettelser for indberetterne

Vision og målsætninger

Det er visionen, at DST skal være en af Europas mest dataleverandørvenlige statistik-institutioner og en institution som løser opgaverne digitalt.

I perioden 1996 til 2008 er erhvervslivets samlede indberetningsbyrde til DST reduceret med 32 pct., så den nu udgør 0,5 pct. af de samlede administrative byrder. Selvom den faktiske indberetningsbyrde er relativt lav, er den byrde som virksomhederne oplever betydeligt større.

Målsætningerne for dette indsatsområde er at:

- reducere virksomhedernes *faktiske indberetningsbyrde* med 25 pct. fra 2001 til og med 2010. I perioden indtil 2015 lettes indberetningerne fra virksomheder og kommuner yderligere.
- reducere virksomhedernes og kommunernes *oplevede indberetningsbyrde*.
- alle indberetninger fra virksomheder og kommuner m.fl. skal kunne foretages *digitalt*.
- *andelen af digitale* indberetninger øges år for år, så stort set alle indberetninger foretages digitalt.

Initiativer

For at opnå målsætningerne tages følgende initiativer i strategiperioden:

- Styrelsen vedtager en *årlig handlingsplan*, hvor konkrete initiativer i relation til ovennævnte målsætninger fastlægges.
- Styrelsen nedsætter et *rådgivende udvalg* for virksomhedsindberetninger med repræsentanter for erhvervslivets organisationer. Udvalget får bl.a. forelagt oplæg til dataindsamlinger, der er en følge af ny EU-lovgivning og nye nationale behov. Udvalget drøfter spørgsmålene, udvalget af virksomheder, orienteringen til virksomhederne mv.
- For at forenkle og standardisere arbejdsprocesserne satser DST på to typer digitale indberetningsløsninger for virksomhederne: *system-til-system* løsninger og *virk.dk*. Digital indberetning vil blive obligatorisk for langt de fleste tællinger. Papirindberetninger udfases så hurtigt som muligt.
- DST vil bidrage til, at kommunerne og andre offentlige myndigheder benytter nogle få *standardiserede elektroniske løsninger* ved indberetninger til DST.
- DST vil i en overgangsperiode bevare enkelte eksisterende *alternative indberetningsformer* af hensyn til dataleverandørerne. I regnskabsstatistikken bevares muligheden for at virksomhederne blot kan indsende en kopi af deres interne regnskab. Ligeledes bevares muligheden for telefonindberetning til detailomsætningsindekset.
- Som bidrag til at reducere den oplevede indberetningsbyrde vil virksomheder, der indberetter digitalt, automatisk modtage en *tilbagemelding* via e-post med resultater fra den pågældende statistik. Herved synliggøres statistikkens formål og nytte.
- For at lette både den faktiske og den oplevede indberetningsbyrde vil alle *skemaer* blive nyudviklede til elektronisk indberetning og der vil blive tilknyttet *søgemoduler* for klassifikationsvariable (branche, varekode, uddannelseskode, arbejdsfunktion mv.). Vejledningerne integreres i skemaerne.
- DST vil arbejde for at få adgang til at anvende scannerdata fra de store detailkæder fx til detailomsætningsindekset og prisstatistik.
- Den *funktionelle organisering* i DST, hvor langt størstedelen af virksomhedernes indberetninger samles i et kontor, udbygges fortsat. Kontoret har en central helpdesk og har et klart fokus på at realisere målsætningerne om lettelse for indberetterne.

Generel politik For at opnå målsætningerne har DST en generel politik for indberetninger, som fortsættes i strategiperioden. Politikken udmøntes i konkrete initiativer i de årlige arbejdsplaner. Den omfatter bl.a.:

- Anvendelse af *administrative registre* i størst mulig udstrækning.
- *Initiativer i EU* for at opnå administrative lettelser for virksomhederne.
- Optimering af *stikprøver* så der sker en afvejning mellem indberetningsbyrden og statistikens pålidelighed.
- Et system som sikrer, at *små virksomheder* med mindre end 10 ansatte højst kan komme til at indberette til tre statistikker årligt.
- For at undgå at virksomhederne og kommunerne m.fl. skal *indberette samme oplysninger* til flere offentlige myndigheder, kan DST som databehandler medvirke ved at indsamle data til andre myndigheder og andre formål end statistik.

3.3 Udvikling af statistik

Vision og målsætninger Det er visionen, at DST skal være en af Europas mest brugervenlige statistikinstitutioner, og institutionen som samler den officielle samfundsbelysende statistik i Danmark.

Målsætningerne for dette indsatsområde er at:

- statistikken er *relevant*, dvs. at den løbende udvikles i takt med samfundsudviklingen, så indholdet passer til nutidens og fremtidens brugerbehov såvel nationalt som internationalt.
- statistikken er *sammenhængende*, dvs. at der anvendes standardiserede begreber, klassifikationer og metoder så forskellige statistikker kan kombineres til et sammenhængende billede af samfundet og samfundsudviklingen.
- statistikken er *sammenlignelig*, dvs. at udviklingen kan sammenlignes (1) over tid, så der etableres konsistente tidsserier, (2) *geografisk*, fx mellem kommuner, regioner og lande, (3) *på tværs af statistikker*, fx mellem erhverv eller mellem befolkningsgrupper.

Udvalget for europæisk statistik Ifølge Europa-Parlamentets og Rådets forordning om europæiske statistikker fra 2009 (EU's statistiklov, artikel 5) har DST *ansvaret for at koordinere* alle danske aktiviteter til udvikling, udarbejdelse og formidling af europæiske statistikker, dvs. statistikker som fastsættes i det europæiske statistiske program. DST er det nationale kontaktpunkt for Kommissionen (Eurostat) i statistiske spørgsmål. Medlemsstaterne skal sikre, at denne bestemmelse gennemføres.

Som led i gennemførelsen nedsættes et *koordinationsudvalg* med repræsentanter for alle danske myndigheder og institutioner, som leverer statistik, der indgår i europæisk statistik, jf. bilag 7.

Initiativer De konkrete initiativer fremgår af DST's *årlige arbejdsplaner* og forudsætter tilvejebringelse af de nødvendige ressourcer. Nedenfor peges derfor kun på et mindre, men væsentligt udvalg af initiativer i strategiperioden.

- DST skal i første halvår 2012 varetage EU-formandskabet i Rådets statistiske arbejdsgruppe. EU's statistiske program 2013-2017 forventes at skulle vedtages under det danske EU-formandskab. I forbindelse med formandskabet tilstræbes det bl.a. at fremme globaliseringsstatistik samt begrænsning af virksomhedernes svarbyrder og omprioriteringer i statistikprogrammet.
- Som hidtil må det forventes, at der løbende vedtages *ny EU-lovgivning* om statistik, som skal implementeres i medlemslandene. Herunder skal nationalregnskabet gennem en omfattende revision, som implementerer SNA 2008 og en ny ENS-

forordning, der ventes vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet i 2012 med dataleverancer fra 2014. Hertil kommer introduktion af den nye branchekode NACE, et årligt satellitregnskab om forskning og innovation samt målinger af offentlig produktion.

- Den globale økonomiske og befolkningsmæssige udvikling har afgørende betydning for udviklingen i Danmark. Statistik om *globaliseringen* og dens betydning for samfundet skal derfor udbygges. Globaliseringens betydning for datakvaliteten i nationalregnskabet, betalingsbalancen mv. skal også håndteres.
- På basis af e-indkomsten etableres et eIndkomst-statistikregister, som giver mulighed for at forbedre *konjunkturovervågningen* med nye og meget aktuelle statistikker om beskæftigelsen og indkomster. Registret kan også belyse bevægelserne mellem beskæftigelse og forskellige former for indkomstoverførsler.
- Statistikken om *velfærdssamfundets ydelser* forbedres og udbygges bl.a. med udgangspunkt i de såkaldte dokumentationsprojekter.
- Der etableres *forløbsdatabaser* i overensstemmelse med brugernes efterspørgsel, fx en forløbsdatabase om tilknytning til arbejdsmarkedet med både beskæftigede og personer uden ordinær beskæftigelse.

3.4 Pålidelig og aktuel statistik

Vision og målsætninger

Det er visionen, at DST skal være en af Europas mest brugervenlige statistikinstitutioner. Det forudsætter, at statistikken er pålidelig, aktuel og rettidig.

De generelle målsætninger for dette indsatsområde er at:

- statistikken er *pålidelig*, dvs. at den afspejler virkeligheden.
- statistikken er *aktuel*, dvs. at tiden mellem referenceperioden og offentliggørelsen er så kort som mulig.
- statistikken er *rettidig*, dvs. at den udkommer på den forudannoncerede dag.

Pålidelighed og usikkerhed

Der vil altid være en vis *usikkerhed* og fejlmargen ved offentliggjorte statistikker. Det skyldes bl.a., at data fra administrative registre ofte er ufuldstændige eller fejlbehæftede ved modtagelsen. Hertil kommer, at pålideligheden af data fra stikprøveundersøgelser med virksomheder eller personer bl.a. er afhængig af stikprøvens størrelse og udformning, besvarelsesprocenten samt kvaliteten af de afgivne besvarelser.

Hensynet til virksomhedernes administrative byrder medfører endvidere små stikprøver, hvortil kommer, at små virksomheder ofte helt udelades af undersøgelserne. Hensynet til at statistikken også skal være aktuel, reducerer den tid, som er til rådighed for fejlsøgning og øvrig kvalitetssikring.

Kvalitetssikring og ressourcer

For at reducere usikkerheden og de fejlbehæftede data bruges en del ressourcer på fejlsøgning, optimering af stikprøver og øvrig kvalitetssikring. Da DST har relativt få ressourcer i forhold til sammenlignelige lande, er der grænser for omfanget af kvalitetssikring, medmindre væsentlige opgaver nedprioriteres helt eller delvis, herunder opgaver som er omfattet af EU-lovgivning eller andre retsregler.

I strategiperioden arbejdes der gradvis hen imod følgende konkrete mål for arbejdet med pålideligheden:

- Pålideligheden af det danske kvartalsvise nationalregnskab skal ligge i den bedste halvdel blandt OECD-landene.
- Andelen af NYT-udgivelser, hvor der forekommer fejl, som medfører offentliggørelse af rettede tal, må højst være 2 pct.
- For at brugerne kan danne sig et generelt overblik over de enkelte statistikkers pålidelighed, udvikles et system så statistikkerne kan klassificeres på en enkelt skala efter graden af pålidelighed. Dokumentation af statistikkernes usikkerhed forbedres også.

Initiativer For at forbedre pålideligheden tages følgende initiativer:

- Der udvikles en *helhedsplan for forbedring* af kvaliteten i udvalgte statistiker. Planen med tilhørende ressourceforudsætninger drøftes med de relevante myndigheder som henstillet i Eurostats peer review fra 2007 (jf. afsnit 2.3).
- Som led i helhedsplanen gennemføres periodevis undersøgelser af, hvordan *ekspertbrugere vurderer* pålideligheden og aktualiteten af de økonomisk og politisk vigtigste statistikker.
- Hvad angår *det kvartalsvise nationalregnskab* vil pålideligheden blive målt ved sammenligning mellem første offentliggørelse og de reviderede tal et år senere. Pålideligheden søges forbedret ved (1) at udbygge revisionsanalyserne, så de kan anvendes til at prioritere indsatsområder, (2) at indarbejde forbedringer og udbygninger af primærstatistikkerne, (3) at forbedre varebalanceringen og undersøge mulighederne for øget anvendelse af økonometriske metoder. Initiativer, som kan forbedre pålideligheden væsentligt, forudsætter en tilførsel af ressourcer. DST vil i så fald arbejde for, at pålideligheden af det kvartalsvise nationalregnskab ligger i den bedste fjerdedel blandt OECD-landene.

Aktualitet Statistikken skal være aktuel for at være brugervenlig. Mulighederne for endnu kortere udgivelsestider end i dag begrænses af to forhold. For det første af tiden der går, før data kommer til DST, hvilket normalt er klart den største andel af den samlede udgivelsestid. For det andet af hensynet til statistikkens pålidelighed.

I strategiperioden arbejdes der gradvis hen imod følgende konkrete mål for aktuel statistik:

I NYT-udgivelser skal den gennemsnitlige udgivelsestid for månedsstatistikker højst være en måned, for kvartalsstatistikker højst to måneder og for årsstatistikker højst syv måneder.

Målet for aktuel statistik anses for opnået, når den gennemsnitlige udgivelsestid for månedsstatistikker højst er 31 dage, for kvartalsstatistikker højst 61 dage og for årsstatistikker højst 214 dage.

Initiativer For at forbedre statistikkernes aktualitet tages der følgende initiativer:

- Der offentliggøres i større udstrækning både summariske *foreløbige* og detaljerede endelige tal.
- Det undersøges, om det er muligt at få nogle dataleverandører til at *fremskynde deres leverancer* til DST.
- *Nye datakilder* (fx eIndkomstsystemet og scannerdata) kan give mulighed for mere aktuelle statistikker.
- Omlægning af *arbejdsprocesser* i DST kan fremskynde offentliggørelsen af visse statistikker.

Rettidighed Statistikken skal udkomme rettidigt for at være brugervenlig. DST forudannoncerer udgivelsesdagen eller udgivelsesugen for alle statistikker et år frem. Da der jævnligt forekommer problemer med forsinkede og fejlbehæftede dataleverancer kan rettidigheden aldrig blive fuldstændig.

Målsætningen i strategiperioden er at:

Andelen af statistikker, som udkommer rettidigt i NYT, skal være mindst 90 pct.

Målet for rettidig statistik anses for opnået, når mindst 90 pct. af årets udgivelser senest udkommer på den dag, som er forudannonceret en måned tidligere.

3.5 Formidling af statistik

Vision og målsætninger Det er visionen, at DST skal være en af Europas mest brugervenlige statistikinstitutioner, en institution som løser opgaverne digitalt og institutionen som samler den officielle samfundsbelystende statistik i Danmark.

Målsætningerne for dette indsatsområde er at:

- statistikken er *tilgængelig*, dvs. at der er let adgang til statistikken for alle brugere, og at den formidles på en let forståelig måde.
- statistikken er *dokumenteret*, dvs. at tallene ledsages af metadata, herunder forklaringer på deres betydning, begrænsninger og usikkerhed.

Initiativer vedrørende tilgængelighed For at forbedre tilgængeligheden udarbejdes en revideret publiceringspolitik med følgende initiativer i strategiperioden:

- *Statistikbanken* indeholder al officiel løbende statistik fra DST og Nationalbanken. Af hensyn til brugerne opfordres der til, at andre producenter af officiel statistik også offentliggør deres statistik i Statistikbanken.
- *Statistikbanken* gøres generelt lettere at bruge og lettere at forstå. Herunder udvikles den med funktioner til let beregning af procenter, summer og gennemsnit samt forsynes med bedre grafik og kort. Der indlægges endvidere nye tabeller med procentfordelinger og vækstrater til at supplere de absolutte tal.
- *Hjemmesiden* er – sammen med Statistikbanken – DST's primære formidlingskanal. Hjemmesiden revideres, så det bliver lettere at finde oplysninger, den bliver mere systematisk og lettere at bruge. Den opdateres løbende. Herudover udbygges hjemmesiden med interaktiv præsentation af data bl.a. med grafer og kort.
- *Hjemmesiden* udbygges med en indgang til alle væsentlige konjunktturnøgletal, som præsenteres på en overskuelig måde. Der skabes også en indgang til et antal nyudviklede temasider fx om indvandrere, ældre, børn og unge og turisme. Herudover gøres den økonomisk-politiske kalender gratis.
- Hovedresultaterne fra al ny løbende statistik offentliggøres fortsat i NYT på hjemmesiden. NYT tilpasses samfundsudviklingen, hvor webmediernes bliver de dominerende medier. Størrelsen af NYT gøres fleksibel under hensyn til brugerinteressen.
- Statistisk Årbog, Statistisk Tiårsoversigt og Danmark i Tal udgives årligt som *papirpublikationer*. Herudover udgives enkelte andre publikationer på papir. Alle publikationer findes i en gratis pdf-udgave på hjemmesiden.
- I takt med den faldende efterspørgsel fra kunderne og af ressourcemæssige årsager *nedlægges* de fleste eller alle serier i Statistiske Efterretninger samt månedspublikationen Konjunkturstatistik.

- *Engelsk* er det eneste fremmedsprog DST anvender i formidlingen. Statistikbanken og varedeklarationerne skal fortsat findes i en fuldt udbygget engelsk version. Herudover udbygges de dele af den engelsksprogede hjemmeside, som har relation til det officielle internationale statistiksamarbejde.

*Initiativer
vedrørende
dokumentation*

Den dokumentation, som omtales nedenfor, har brugere med forskellige behov som målgrupper, og er på et detaljeringsniveau, som passer til den officielle statistikproduktion. For at forbedre denne type dokumentation tages følgende initiativer i strategiperioden:

- *Varedeklarationerne*, som blev udarbejdet og offentliggjort på hjemmesiden 1.1.1999, er den primære dokumentation af indhold og kvalitet i alle DST's statistikker. De ca. 300 varedeklarationer gøres mere let forståelige og udbygges med mere information om pålideligheden (hvor det er relevant) og med en overskuelig, generel kvalitetsvurdering. Herudover skal alle varedeklarationer bestå af moduler og belyse samtlige dimensioner i EU's kvalitetsbegreb.
- *Times* er systemet til dokumentation af de data, herunder begreber og variable, som indgår i statistikkerne. Selve statistikkerne er dokumenteret i varedeklarationerne. Times udbygges til at omfatte en større del af statistikproduktionen.
- Nogle økonomisk og politisk særlig vigtige NYT-udgivelser ledsages i dag af en *kommentar* om kvaliteten og andre oplysninger til forklaring af statistikken indhold og begrænsning. Sådanne kommentarer udbredes til flere statistikker.
- Der udvikles og offentliggøres en *begrebsordbog* på hjemmesiden. Den indeholder definitioner formuleret på en måde, som er forståelig for den almindelige bruger. Begrebsordbogen sikrer en harmonisering af formuleringerne på tværs af publikationstyper. Brugere af Statistikbanken skal let kunne finde en definition af de begreber, som findes i en given tabel.
- *Statistiske Efterretninger* indeholder megen dokumentation. Tidligere årgange gøres derfor gratis tilgængelige på hjemmesiden. Ved nedlæggelse af serier i Statistiske Efterretninger tages der stilling til placeringen af den relevante dokumentation.
- Hjemmesiden indeholder herudover *anden dokumentation* samt klassifikationer inden for bestemte statistikområder. Denne dokumentation systematiseres og gøres lettere tilgængelig.

Videndeling

Ovennævnte dokumentationssystemer er også basis for fælles information, videnstyring og videndeling internt i DST.

3.6 Indtægtsdækket virksomhed

*Generelle og
specifikke behov*

Den officielle samfundsbelysende statistik skal tilgodese de generelle samfundsmæssige behov for statistik. Herudover findes der, både i den private og den offentlige sektor, behov for data, statistik, analyser og rådgivning af mere specifik karakter. Disse specifikke behov tilgodeses via den indtægtsdækkede virksomhed (forkortet IDV).

Vision og målsætninger

Det er visionen, at DST skal være en af Europas mest brugervenlige statistikinstitutioner samt en effektiv og innovativ institution. IDV bidrager til at realisere denne vision.

De generelle målsætninger for dette indsatsområde er at:

- tilgodese de *specifikke behov* for data, statistik, analyser og rådgivning, som kunderne efterspørger.
- bidrage til DST's *omdømme* som en brugervenlig, effektiv og professionelt arbejdende institution.

Fire forretningsområder DST's indtægtsdækkede virksomhed består af fire forretningsområder: Salg af data og analyser, interviewservice, forskningsservice og international rådgivning. Områderne tilbyder forskellige typer produkter og tjenester og retter sig mod forskellige kunder.

Generelt om IDV-opgaver IDV baseres i høj grad på de statistiske materialer, der er indsamlet til den officielle statistik. DST kan herudover supplere kundernes egne data med data fra den officielle statistik og tilbyde selvstændige dataindsamlinger. Det grundlæggende udgangspunkt for de opgaver, DST påtager sig, er, at de ligger i forlængelse af opgaverne i den officielle statistik.

Af hensyn til DST's omdømme er det et generelt vilkår, at DST forbeholder sig ret til offentligt at kommentere, hvis kunden benytter det leverede materiale på en måde, der kan give anledning til misforståelser og forkerte konklusioner. DST har endvidere ret til at offentliggøre resultaterne fra IDV-opgaver, hvis kunden ikke gør det.

Økonomiske vilkår Den indtægtsdækkede virksomhed skal som minimum *hvile økonomisk i sig selv*. Det betyder, at indtægterne mindst skal dække de totale direkte og indirekte omkostninger ved udvikling og udførelse af opgaverne. Hver enkelt opgave skal i princippet også hvile økonomisk i sig selv.

Kunderne betaler for den tid og eventuelle direkte udgifter, som anvendes til IDV-opgaverne. De grundlæggende data, som er indsamlet til den officielle statistik, er gratis. Priserne skal være gennemskuelige for kunderne, som også skal have oplyst og skriftligt accepteret prisen for en given ydelse, inden opgaven påbegyndes.

Omsætning og lønsom vækst Den samlede omsætning ved IDV er afhængig af kundernes efterspørgsel (som kan være konjunkturafhængig) samt af DST's evne til at gøre opmærksom på og markedsføre ydelserne.

I strategiperioden er det målsætningen at opnå en *lønsom vækst* i den indtægtsdækkede virksomhed. Det indebærer at:

- *omsætningen* generelt er stigende. Der fastsættes hvert år et mål for indtægterne.
- der hvert år er *økonomisk balance* eller et mindre overskud inden for alle forretningsområder.

Generelle initiativer For at opnå en fortsat lønsom vækst på IDV området tages følgende generelle initiativer i strategiperioden:

- Ydelserne gøres mere *synlige* for kunder og potentielle kunder ved målrettet markedsføring og anden synliggørelse over for forskellige kundesegmenter.
- De dele af *hjemmesiden*, som retter sig mod kunder, udbygges. Standardprodukter skal kunne bestilles via selvbetjening på hjemmesiden og leveres ad samme kanal.
- Der tages særlige initiativer for behandling af *storkunder* og *strategiske kunder*. Disse kunder har særlig betydning for den samlede omsætning og DST's omdømme. De er normalt også brugere af den officielle statistik. Der satses derfor på at fastholde og øge omfanget af disse kunders engagement.
- Samarbejdet med private og offentlige kunder, som *videreformidler* DST's data udbygges.
- Der udvikles forskellige målinger af *kundernes tilfredshed* afhængig af om der er tale om storkunder, forskere og mindre kunder. Undersøgelserne anvendes til at forbedre indsatsen på de områder, hvor der er behov for det.
- Kunderne skal opleve at DST's arbejder som *én institution*, hvor ansvaret for alle aftaler om IDV og det formelle ansvar i forhold til kunderne er placeret i afdelingen for Salg og Marketing. Der etableres samarbejdsformer mellem Salg og Mar-

keting og de kontorer, der eventuelt skal udføre opgaverne, som sikrer videndeling og de rette incitamenter.

- Det centrale *kunderegister* (CRM) skal udvikles som basis for relevant viden om alle kunder og deres kontraktlige forhold til DST. Det bruges bl.a. i forbindelse med aftaler, fakturering, markedsføring og intern videndeling.
- Der følger altid *dokumentation* med leverede data og statistikker. Der skal i den forbindelse fokus på en forventningsafstemning om omfanget og detaljeringsgraden i forhold til den aftalte pris.

Initiativer på specifikke områder

I strategiperioden tages der endvidere følgende initiativer på de specifikke forretningsområder afhængigt af den økonomiske efterspørgsel:

- Som bidrag til at danske registerforskere kan være blandt verdens førende udbygges *infrastrukturen for forskere* og analytikere om bl.a. IT, datasæt og rådgivning.
- Projektet om *højkvalitetsdokumentation* videreudvikles så det omfatter flere statistikområder. Herudover udbygges samarbejdet med andre institutioner, som arbejder med dokumentation af registerdata.
- Der etableres muligheder for at forskere og analytikere kan *bestille data via hjemmesiden*, samt få adgang til den mest detaljerede dokumentation via hjemmesiden.
- Forskere og analytikeres *adgang til mikrodata*, som er bearbejdede af DST, er reguleret af lovgivningen, samt af de regler Styrelsen har vedtaget, jf. *bilag 6*. Der skal på tilsvarende vis udvikles ensartede regler for administrative myndigheders adgang til og anvendelse af bearbejdede mikrodata. Disse regler skal også vedtages af Styrelsen.
- Der tages initiativ til at forskere i stigende omfang benytter de enestående muligheder i *lægemiddeldatabasen*.
- Markedsføringen af kombinationen af *registerdata og surveydata* udbygges. Det gælder også mulighederne for at udarbejde stikprøver via registerdata og efterfølgende vægtning af surveydata på basis af registerdata.
- Brugen af *web interviews*, evt. i kombination med andre dataindsamlingsformer, udbygges. Det kan give højere svarprocenter og lavere omkostninger.
- DST vil bevare og markedsføre et interviewkorps med mange *flersprogede interviewere* med henblik på at kunne foretage kvalificerede undersøgelser på indvandrersområdet.
- Kunder som ønsker at etablere *egen databank* kan få udviklet og vedligeholdt en sådan (kaldet StatHost). Den officielle statistik bør dog placeres i Statistikbanken.
- Gennem *international rådgivning* bidrager DST til at opbygge statistikkapacitet og kompetencer i andre lande primært i EU's nærområde og i Afrika. Rådgivningen består primært i udsendelse af eksperter i kortere eller længere tid samt i studiebesøg og afholdelse af kurser i DST. Efterspørgslen efter DST's ekspertise vil fortsat blive imødekommet, da det dels er til gavn for modtagerne dels bidrager til at DST er en attraktiv arbejdsplads. Den internationale rådgivning finansieres hovedsagelig af Udenrigsministeriet og EU. EU-finansieringen er teknisk set ikke IDV, men tilskudsfinansiering.

Opgavetyper som ikke udføres

Den indtægtsdækkede virksomhed skal være baseret på DST's kernekompetencer og skal bidrage til, at DST har et positivt omdømme som en brugervenlig, effektiv og professionelt arbejdende institution. DST's Styrelse har derfor besluttet følgende regler for indholdet i interviewundersøgelser:

- Som hovedregel accepteres alle spørgsmål af samfundsbelysende karakter, der falder i naturlig forlængelse af DST's almene virksomhed.
- Spørgsmål om følgende emner accepteres dog ikke:

- Politisk tilhørsforhold herunder hvad man stemte ved sidste folketingsvalg og hvad man vil stemme ved et kommende folketingsvalg.
- Etnicitet og religiøst tilhørsforhold.
- Begået kriminalitet (bortset fra sort arbejde).
- Seksuel orientering.
- Varemærkekendskab og varemærkeforbrug.

Hertil kommer, at DST ikke påtager sig konsulentundersøgelser.

3.7 Medarbejdere og ledere

Vision og målsætninger

Velkvalificerede medarbejdere er helt afgørende for at opnå målsætningerne i Strategi 2015. Det er derfor visionen, at DST skal være en attraktiv arbejdsplads, som kan rekruttere og fastholde velkvalificerede medarbejdere og ledere.

Målsætningerne for dette indsatsområde er at:

- rekruttere og fastholde *velkvalificerede* medarbejdere og ledere.
- medarbejderne og lederne realiserer de *faglige målsætninger* i strategien.

Attraktiv arbejdsplads

Den store bredde i arbejdsopgaverne gør DST til en attraktiv arbejdsplads med interessante job og gode muligheder for at anvende og udvikle sine kompetencer. Opgaverne omfatter bl.a. statistikproduktion, formidling, indtægtsdækket virksomhed, internationalt samarbejde, it-udvikling, informationsservice samt administrative og personalepolitiske opgaver.

Generel personalepolitik

Personaleforholdene henhører under Økonomi- og Erhvervsministeriets kompetence, men en del af kompetencen er delegeret til DST. For at få et samlet overblik over personalepolitikken integreres de fælles regler for hele ministeriets område i DST's personalehåndbog.

Der gennemføres jævnligt medarbejdertilfredshedsundersøgelser (MTU), ledelses-evalueringer (LE) og arbejdspladsvurderinger (APV). Undersøgelsesresultater anvendes til at forbedre indsatsen på de områder, hvor der er behov for det.

Fire fokusområder

Arbejdet inden for dette indsatsområde er koncentreret om fire fokusområder: jobindhold og kompetencer, belønning, ledelse samt samfundsansvar.

Jobindhold og kompetencer

Medarbejdernes kompetencer skal udvikles i takt med DST's nuværende og fremtidige arbejdsopgaver, dvs. en *strategisk kompetenceudvikling*. Der skal i den forbindelse etableres et fælles (obligatorisk) fundament af kompetencer i forhold til de enkelte opgavetyper.

Medarbejderudviklingssamtalerne (MUS) er et centralt redskab til at drøfte og afstemme forventninger vedrørende jobindhold, kompetenceudvikling, mobilitet og løn mv. Ved samtalerne aftales en årlig *udviklingsplan* vedrørende læring i praksis (nye arbejdsopgaver, nye ansvarsområder, sidemandsoplæring mv.) og formaliseret uddannelse i form af kurser mv. Der følges op på udviklingsplanen. Medarbejderne har ansvar for egen kompetenceudvikling og institutionen bidrager ved at stille forskellige muligheder til rådighed.

Der lægges vægt på en effektiv *rekrutteringsproces* og et godt introduktionsprogram for nye medarbejdere. Det tages i betragtning, at medarbejdere og ledere er vigtige ambassadører for DST i forbindelse med rekruttering.

Der findes et systematisk *uddannelsesprogram* med en række tilbud, som kan forbedre kompetencerne bl.a. vedrørende statistikprocesser, it, formidling, engelsk og internationalt samarbejde.

Alle medarbejdere og chefer har ansvar for at bidrage til *videndeling*. I den forbindelse moderniseres intranettet, dokumentationen forbedres, der afholdes emnedage, der arbejdes i tværgående projektgrupper mv.

Belønning *Lønpolitikken* anvendes til at belønne medarbejdere og lederes resultater, kvalifikationer og ansvar. Herudover skal et godt udført arbejde anerkendes i det daglige

Der lægges vægt på alsidige *karrieremuligheder*, og der gennemføres karrieresamtaler i den forbindelse. Stillinger som fx afdelingsleder, specialkonsulent og chefkonsulent er advancementsmuligheder for medarbejdere uden personaleansvar. Ansættelse som chef forudsætter både gode faglige kvalifikationer og gode lederevner. Herudover forudsættes normalt både erfaring fra forskellige arbejdssteder eller kontorer og erfaring med internationalt samarbejde.

Ledelse Der udvikles et *introduktionsprogram* for nye chefer i DST. Hertil kommer et *samlet program* for det at være chef i DST. Deltagelse i erfagruupper er en del af programmet.

Der udarbejdes en *chefhåndbog*, som skaber overblik over beslutningskompetencer i DST samt indhold og kronologi i arbejdsopgaverne. Der udvikles et nyt koncept for *lederudviklingssamtaler* (LUS).

Den løbende *ledelsesinformation* om økonomi, lønforhold, faglige resultater, årsværksforbrug, sygefravær og løntilskudsjob mv. udvikles.

Samfundsansvar Der lægges vægt på, at DST er en *familievenlig arbejdsplads*, hvor der bl.a. er mulighed for fleksibel arbejdstid og at arbejde hjemmefra. Der lægges også vægt på ligestilling og mangfoldighed.

Der lægges vægt på at videreudvikle et *godt arbejdsmiljø* både fysisk og psykisk samt med hensyn til sundhedsfremmende initiativer. Der findes en omsorgspolitik i forbindelse med alvorlig eller langvarig sygdom. Der tages initiativer til at nedbringe sygefraværet.

For at bevare et *godt socialt miljø* støttes forskellige personalearrangementer og personaleforeninger.

3.8 Arbejdsprocesser og it-understøttelse

Vision og målsætninger Det er visionen, at DST skal være en effektiv og innovativ institution, som løser opgaverne digitalt samt en af Europas mest brugervenlige og dataleverandørvenlige statistikinstitutioner.

Målsætningerne for dette indsatsområde er at:

- bidrage til at realisere *arbejdsproduktivitetsstigninger* i driften af statistikproduktionen på gennemsnitlig 2½ til 3 pct. årligt.
- *standardisere* arbejdsprocesser, metoder, værktøjer og it-systemer på en måde så ressourcerne anvendes optimalt i forhold til udviklingen af statistik og IDV-opgaver.
- løse opgaverne digitalt med en tidssvarende *it-arkitektur*.
- forbedre *dokumentationen* af statistik- og it-systemer.

Standardisering Det væsentligste initiativ er øget standardisering. Det indebærer, at ensartede arbejdsopgaver og jobfunktioner udføres efter bedste praksis med fælles metoder, værktøjer og systemer.

Standardisering medfører en højere kvalitet via et højere dokumentationsniveau for både arbejdsprocesser, statistikker og systemer. Derudover vil det på sigt reducere ressourceforbruget til både at producere statistikkerne og til at drifte, vedligeholde og udvikle it-systemerne.

Standardisering forudsætter at arbejdsprocesser kortlægges og derefter optimeres og standardiseres, hvor det er muligt og hensigtsmæssigt. De standardiserede arbejdsprocesser understøttes med fælles standardsystemer, værktøjer og metoder. Det medfører mindre sårbarhed overfor personaleudskiftning og giver mulighed for mere fleksibel udnyttelse af medarbejderne på tværs i institutionen. For at opnå disse fordele kræves en målrettet indsats og investering.

Dokumentation Dokumentation af statistiksystemer og it-systemer skal forbedres. Alle medarbejdere har en forpligtelse til at dokumentere de arbejdsprocesser, de bidrager til, og der skal benyttes fælles metoder for dokumentationsarbejdet.

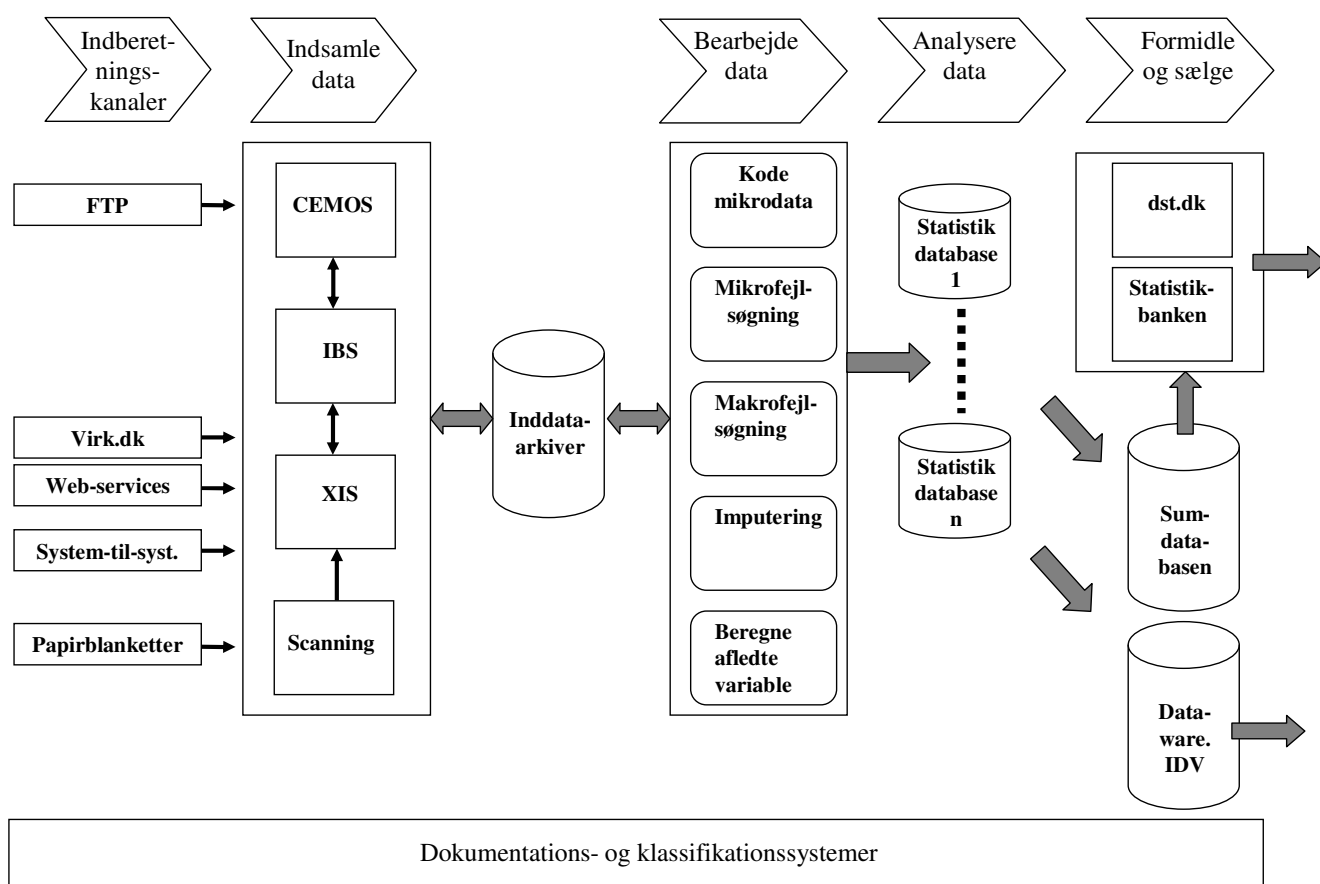
Initiativer For at opnå målsætningerne tages følgende initiativer i strategiperioden:

- Der gennemføres et *tværgående faseopdelt standardiseringsprojekt*, som indledende omfatter fastlæggelse af en fælles metode til beskrivelse af arbejdsprocesser og systemer samt et eller flere pilotprojekter, hvor metoden afprøves og evalueres. Herefter gennemføres et projekt, hvor arbejdsprocesser og tilhørende systemer og værktøjer for udvalgte statistikområder kortlægges med sigte på at identificere, hvor der allerede er indført standarder, og hvor det er hensigtsmæssigt at fastlægge nye standardiserede arbejdsprocesser, værktøjer og systemer. Der udvikles og implementeres standardsystemer i en prioriteret rækkefølge.
- Som led i projektet vil der være fokus på standardisering af *databasearbejdning* (fejlsøgning og fejlretning mv.). Fejlsøgningen omlægges bl.a. i form af en større anvendelse af makrofejlsøgning.
- Med hensyn til *kombinerede statistikker* som fx nationalregnskabet udvikles en særlig model for arbejdsprocesserne.
- Der gennemføres en standardiseret anvendelse i statistikkerne af *de statistiske basisregistre* baseret på CPR, CVR og BBR med fælles definitioner af de statistiske enheder og variable. Der skal herunder sikres en ensartet anvendelse af den fælles adressedatabase. Herudover etableres en konsekvent versionsstyring af udtræk fra registre.
- Der fastlægges en overordnet *it-arkitektur*, som giver et billede af, hvordan DST's systemportefølje skal udvikle sig i fremtiden. It-arkitekturen udformes under hensyn til ressourceeffektivitet, faglige behov, brugervenlighed samt statslige krav og standarder for it-arkitektur. Den overordnede it-arkitektur retter sig både mod systemer, værktøjer og metoder for it-udvikling. Udviklingen af alle systemer skal ske indenfor rammerne af DST's overordnede it-arkitektur.
- Der etableres fælles *obligatoriske metoder* til systemdokumentation, kravspecificering, systemdesign, test og idriftsættelse. Metodernes anvendelse understøttes centralt af it-metodespecialister samt af skabeloner og kurser.
- Antallet af *indberetningskanaler reduceres*, idet utidssvarende og omkostnings-tunge kanaler udfases hurtigst muligt. DST's prioriterede indberetningskanaler er: FTP (overførsel af store administrative registre via sikre datalinier), webservices (OIOXML for små datamængder), system-til-systemløsninger samt Virk.dk. Hertil kommer interviewområdet. Disse indberetningskanaler optimeres i forhold til drift og sikkerhed.
- De digitale *standardsystemer til datamodtagelse* (XIS samt CEMOS til store registeroverførsler) skal gradvis omfatte al datamodtagelse. Systemet til administra-

tion af dataindberettere (IBS) skal omfatte alle skema-indberetninger fra virksomhederne.

- Der etableres *fælles standardiserede inddataarkiver*. Det giver mulighed for standardiserede databehandlingssystemer samt måling af datakvalitet og effekten af databehandlingen.
- Der fastlægges krav til *dokumentation* af statistikproduktionen samt metoder og værktøjer, som skal anvendes for at sikre en effektiv udarbejdelse af den krævede dokumentation.
- Der etableres *integration* mellem klassifikationsdatabasen, begrebsdatabasen, varedeklarationer og Times.
- Stort set al *publicering* skal baseres på data i den interne Sumdatabase, som indeholder aggregerede og kvalitetssikrede data, og ét fælles værktøj skal anvendes som standard ved udarbejdelse af publikationer.

Sammenfattende figur Visionen for standardiseringen af arbejdsprocesser mv. fremgår af figuren nedenfor, som illustrerer indsatsen i retning af få standardsystemer i den primære statistikproduktion. Arbejdsprocesser i kombinerede statistikker og interviewområdet fremgår ikke af figuren.

Bilag 1 Historiske milepæle

<i>Begyndelsen</i>	1801	Den første egentlige og fuldt dækkende folketælling i Danmark.
	1833	Tabelkommissionen blev nedsat, men opløstes i 1848.
<i>Institutionen grundlægges</i>	1850	Det statistiske Bureau blev etableret den 1. januar med ansvar direkte i forhold til en minister (indenrigsministeren på det tidspunkt).
	1869	Første udgave af forløberen for Statistisk Årbog "Statistiske sammendrag".
	1895	Den første statistiklov blev vedtaget, institutionen blev styrket og ændrede navn til Statens statistiske Bureau.
	1896	Første udgave af <i>Statistisk Årbog</i> .
	1913	Institutionen blev styrket og ændrede navn til Det statistiske Departement.
	1948	Det første større danske nationalregnskab offentliggøres.
	1959	Første udgave af <i>Statistisk Tiårsoversigt</i> .
	1966	Folketinget vedtager en helt ny statistiklov, som bl.a. understreger institutionens selvstændighed og giver adgang til administrative registre. Navnet ændres til Danmarks Statistik.
<i>Danmarks Statistik</i>	1967	Første udgave af <i>Nyt fra Danmarks Statistik</i> .
	1973	Danmark bliver medlem af EU med betydelige konsekvenser for statistikken.
	1975	Folketinget vedtager loven om Det Centrale Erhvervsregister.
	1976	Den første registerbaserede folketælling i Danmark. Den var blevet mulig ved etablering af CPR-registret i 1968.
	1980	Den første registerbaserede boligtælling. Den var blevet mulig ved etablering af BBR-registret i 1977.
	1981	Den første registerbaserede folke- og boligtælling.
	1984	Direkte adgang for kunder til elektroniske databanker.
	1996	Hjemmesiden www.dst.dk åbnes.
	2001	Gratis adgang til <i>Danmarks Statistikbank</i> via Internettet.
	2001	Forskere og analytikere får adgang til afidentificerede mikrodata via internettet.
	2007	Regeringsbeslutning om i højere grad at samle den officielle statistikproduktion i Danmarks Statistik

Læs mere om historien i Poul Jensen: *Dansk Statistik 1950-2000*. Bind 1 og 2. Danmarks Statistik 2000. Se også historiske oplysninger på www.dst.dk.

Bilag 2 Adfærdskodeks for europæiske statistikker

Vedtaget af SPC den 24. februar 2005 og tiltrådt af ECOFIN den 7. juni 2005. Senere indskrevet i EU's statistiklov som artikel 11. (Forkortet version. Hele teksten kan ses på www.dst.dk).

Formål I overensstemmelse med FN's grundlæggende principper for officiel statistik er formålet med adfærdskodeksen:

at øge tilliden til de nationale statistikmyndigheders og Eurostats uafhængighed, integritet og ansvarlighed og til pålideligheden og kvaliteten af de statistikker, de udarbejder og formidler.

at fremme anvendelsen af de bedste internationale statistiske principper, metoder og praksisser blandt alle producenter af europæiske statistikker for at forbedre deres kvalitet.

Anvendelse Denne kodeks bør anvendes af:

politiske myndigheder (dvs. regeringer, ministerier, Kommissionen, Rådet) – den indeholder retningslinjer, som skal sikre, at deres statistiske tjenester er professionelt organiseret, og at de har tilstrækkelige midler til at producere pålidelige europæiske statistikker, som garanterer uafhængighed, integritet og ansvarlighed.

statistikmyndigheder og deres personale – den danner benchmark for statistiske principper, værdier og bedste praksis, som kan være en hjælp til at producere og formidle harmoniserede europæiske statistikker af høj kvalitet.

Den kan anvendes til orientering af:

brugere – for at vise, at europæiske og nationale statistikmyndigheder er upartiske, og at de statistikker, de producerer og formidler, er troværdige, objektive og pålidelige.

dataleverandører – for at vise, at de leverede oplysningers fortrolighed beskyttes, og at der ikke vil blive stillet urimelige krav til dem.

Principper Adfærdskodeksen er baseret på 15 principper. De politiske myndigheder og statistikmyndighederne i Den Europæiske Union forpligter sig til at overholde de principper, der er fastsat i denne kodeks, og til regelmæssigt at kontrollere gennemførelsen ved hjælp af indikatorer for god praksis for hvert af de 15 principper, der skal anvendes som referencer. (Indikatorerne gengives ikke nedenfor).

Princip 1: Faglig uafhængighed

Statistikmyndigheders faglige uafhængighed af andre politiske, regulerende eller administrative myndigheder og organer og af aktører fra den private sektor sikrer europæiske statistikkers troværdighed.

Princip 2: Bemyndigelse til at indsamle data

Statistikmyndigheder skal have en klar lovmæssig bemyndigelse til at indsamle data til europæiske statistikker. Forvaltninger, virksomheder og husholdninger og den brede offentlighed kan ved lov pålægges at give adgang til eller levere data til europæiske statistikker, hvis statistikmyndigheden anmoder om det.

Princip 3: Tilstrækkelige ressourcer

Statistikmyndighederne skal råde over tilstrækkelige ressourcer til at opfylde behovene i forbindelse med europæiske statistikker.

Princip 4: Kvalitetsforpligtelse

Alle deltagerne i det europæiske statistiske system er forpligtet til at arbejde og samarbejde efter principperne i det europæiske statistiske systems kvalitetserklæring.

Princip 5: Statistisk fortrolighed

Det skal i alle henseender garanteres, at dataleverandørernes (husholdningerne, virksomhederne, forvaltningerne og andre respondenter) identitet beskyttes, at de leverede oplysninger behandles fortroligt og kun anvendes til statistiske formål.

Princip 6: Upartiskhed og objektivitet

Statistikmyndigheder skal producere og formidle europæiske statistikker under overholdelse af videnskabelig uafhængighed og på en objektiv, professionel og gennemsigtig måde, således at alle brugere behandles på lige fod.

Princip 7: God metodologi

Statistikker af høj kvalitet skal være baseret på en god metodologi. Dette forudsætter egnede værktøjer, fremgangsmåder og knowhow.

Princip 8: Egnede statistiske fremgangsmåder

Statistikker af høj kvalitet skal være baseret på egnede statistiske fremgangsmåder lige fra indsamlingen til valideringen af data.

Princip 9: Begrænset byrde for respondenterne

Indberetningsbyrden bør stå i rimeligt forhold til brugernes behov og bør ikke være for stor for respondenterne. Statistikmyndigheden overvåger indberetningsbyrden og fastsætter mål for gradvis reducere af den.

Princip 10: Omkostningseffektivitet

Ressourcer skal udnyttes bedst muligt.

Princip 11: Relevans

Europæiske statistikker skal opfylde brugernes behov.

Princip 12: Nøjagtighed og pålidelighed

Europæiske statistikker skal nøjagtigt og pålideligt afspejle virkeligheden.

Princip 13: Aktualitet og punktlighed

Europæiske statistikker skal være aktuelle og udgives punktligt.

Princip 14: Sammenhæng og sammenlignelighed

Europæiske statistikker bør være konsistente indbyrdes og over en tidsperiode og bør desuden være sammenlignelige mellem regioner og lande. Samme type data fra forskellige kilder bør kunne kombineres og anvendes sammen.

Princip 15: Tilgængelighed og klarhed

Europæiske statistikker bør præsenteres i en klar og letforståelig form og formidles på en passende og velegnet måde og bør desuden være tilgængelige på en objektiv måde sammen med relevante metadata og forklaringer.

Bilag 3 FN's grundlæggende principper for officiel statistik

FN's statistiske Kommission vedtog den 14. april 1994 følgende ti grundlæggende principper for officiel statistik.

1. Den officielle statistik er et uundværligt element i ethvert demokratisk samfunds informationssystem, hvorfra data inden for områder som økonomi, demografi, sociale forhold og miljø skal være tilgængelig for den statslige administration, samfundsøkonomien og offentligheden. Med dette formål for øje skal de officielle statistiske institutioner producere statistikker, som har en høj brugsværdi, og stille dem til rådighed for offentligheden på et upartisk grundlag for at imødekomme borgernes krav om almen oplysning.
2. For at bevare den officielle statistiks troværdighed er det nødvendigt for de statistiske institutioner at træffe beslutninger, som er i overensstemmelse med faglige hensyn, herunder videnskabelige principper og faglig etik omkring metoder og fremgangsmåder for dataindsamling, bearbejdning, opbevaring og formidling af statistiske data.
3. For at gøre det lettere at fortolke de statistiske data korrekt skal de statistiske institutioner præsentere information om datakilder, metoder og fremgangsmåder for statistikken i overensstemmelse med videnskabelige normer.
4. De statistiske institutioner er berettigede til at kommentere fejlagtige fortolkninger og misbrug af statistikken.
5. Data til statistiske formål kan udtrækkes fra alle typer af datakilder, hvad enten det er statistiske undersøgelser eller administrative registre. Ved udvælgelse af datakilden skal der tages hensyn til kvalitet, aktualitet, omkostninger og respondentbyrden.
6. Individualoplysninger indsamlet af de statistiske institutioner til statistisk bearbejdning, hvad enten de kan henføres til fysiske eller juridiske personer, skal behandles fortroligt og må udelukkende anvendes til statistiske formål.
7. De love, bestemmelser og forholdsregler, som de statistiske systemer fungerer i henhold til, skal være tilgængelige for offentligheden.
8. Koordinering mellem de statistiske institutioner inden for hvert land er af afgørende betydning for at opnå et sammenhængende og effektivt statistiksystem.
9. At de statistiske institutioner i hvert enkelt land anvender internationale begreber, klassifikationer og metoder fremmer sammenhængen og effektiviteten i de statistiske systemer på alle niveauer.
10. Bilateralt og multilateralt statistiksamarbejde bidrager til at forbedre de officielle statistiksystemer i alle lande.

Bilag 4 Internationalt statistiksamarbejde

EU-samarbejdet Som omtalt i afsnit 1.4 er EU-samarbejdet om statistik i vid udstrækning udmøntet i lovgivning, som forpligter landene til at udarbejde en lang række statistikker.

Den overordnede ramme for samarbejdet er fastlagt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om europæiske statistikker fra 2009 kaldet *EU's Statistiklov*. Loven gælder for Kommissionens statistikmyndighed (Eurostat), de nationale statistikinstitutioner samt andre nationale myndigheder, der er ansvarlige for at udvikle, udarbejde og formidle europæiske statistikker, dvs. statistikker som fastsættes i det europæiske statistiske program.

EU's statistiklov indeholder bl.a. artikler om faglig uafhængighed, adfærdskodeks for europæiske statistikker, statistikkvalitet, det europæiske statistiske program, formidling, beskyttelse af fortrolige data, adgang til administrative registre og ESS-udvalget. Hertil kommer bestemmelsen om at én national statistikmyndighed har ansvaret for at koordinere alle nationale bidrag til europæiske statistikker, som omtalt i afsnit 1.1 og 3.3.

Det centrale udvalg i det europæiske statistiksamarbejde er Udvalget for det Europæiske Statistiske System (European Statistical System Committee, *ESSC*), som består af generaldirektørerne for EU-landenes statistikinstitutioner under forsæde af Eurostats generaldirektør. ESS-udvalget hører bl.a. om ny lovgivning, EU's statistiske arbejdsprogrammer, statistisk fortrolighed og udvikling af adfærdskodeksen. Udvalget er endvidere beslutningstager (gennemførelseskomité) i forhold til de fleste kommissionsforordninger om statistikker.

To andre overordnede udvalg er nedsat i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordninger fra 2008. Det ene er Det Europæiske Rådgivende Udvalg for Statistik (European Statistical Advisory Committee, *ESAC*), som består af 24 medlemmer, der repræsenterer brugere, dataleverandører, statistikproducenter, Europa-Parlamentet, Rådet, Den Europæiske Centralbank m.fl. Udvalget skal bl.a. bidrage til, at den europæiske statistikproduktion både tilgodeser brugernes behov og de omkostninger, som påføres dataleverandørerne og statistikproducenterne. Det andet er Det Rådgivende Organ for Statistisk Styring på Europæisk Plan (European Statistical Governance Advisory Board, *ESGAB*), som har til opgave at føre tilsyn med, hvorledes medlemsstaterne efterlever adfærdskodeksen.

FN's Statistiske Kommission FN's Statistiske Kommission (United Nations Statistical Commission, *UNSC*) er den øverste statistiske myndighed i FN. Kommissionen består af statistikafdelingen i New York. Kommissionens formål er bl.a. at gøre det internationale statistiksystem mere sammenhængende for dermed at øge den internationale sammenlignelighed.

Kommissionen består af 24 medlemslande, som vælges for fire år ad gangen. Andre lande og mange internationale organisationer kan deltage i møderne uden stemmeret. Kommissionen vedtog i 1994 FN's grundlæggende principper for officiel statistik, jf. bilag 3. Kommissionen vedtager også en række klassifikationer af hensyn til statistikens internationale sammenlignelighed. Det gælder fx definitionen og grupperingen af erhvervsgrupper (ISIC) samt af varer og tjenester (CPC). Manualerne for nationalregnskabssystemet (SNA) vedtages også af Kommissionen.

DST deltager i mange samarbejdsfora inden for FN-systemet og leverer statistik til FN.

Konferencen for europæiske statistikere Conference of European Statisticians (CES) består af cheferne for statistikinstitutionerne i Europa, de tidligere sovjetrepublikker, USA, Canada, Japan, Australien og New Zealand m.fl. CES er en regional FN-myndighed på statistikområdet, der har som formål at fremme koordinering, samarbejde og sammenlignelighed på statistikområdet.

- Valutafonden* Den Internationale Valutafond (IMF) har som opgave at overvåge den økonomiske udvikling for at sikre den internationale valutastabilitet og finansielle stabilitet.
- DST's relationer til IMF varetages i nært samarbejde med Danmarks Nationalbank. DST leverer statistik til IMF og deltager i organisationens statistikarbejde.
- IMF fastlægger retningslinjerne for udarbejdelse af statistik for betalingsbalancen, de offentlige finanser samt penge- og kreditmarked via udarbejdelse af internationale manualer.
- IMF har etableret internationale standarder for publicering og kvalitet af statistik. SDDS (Special Data Dissemination Standard), som blev etableret i 1996, forpligter de deltagende lande, herunder Danmark, til at leve op til god international praksis med hensyn til statistikens integritet, uafhængighed og kvalitet. SDDS indebærer krav om, at metoder for indsamling og publicering af makroøkonomiske statistikker (metadata) skal beskrives på IMF's hjemmeside. Systemet indebærer endvidere link til en national oversigtstabel, der skal holdes opdateret med de seneste tal fra DST og Nationalbanken. SDDS stiller også krav til de økonomiske statistikkers hyppighed og aktualitet. Endelig indebærer SDDS krav om adgang til en kalender over fremtidige offentliggørelsestidspunkter.
- IMF gennemfører landebesøg, hvor kvaliteten af medlemslandenes økonomiske statistik vurderes i henhold til et standard karaktersystem "Data Quality Assessment Framework" (DQAF).
- OECD* OECD indsamler og analyserer data om samfundsudviklingen. På den baggrund udarbejdes bl.a. prognoser for den økonomiske udvikling, og der gives anbefalinger til medlemslandene om den økonomiske politik. OECD er en vigtig kilde til internationalt sammenlignelig statistik. DST leverer statistik til OECD og deltager på mange niveauer i organisationens statistiksamarbejde.
- OECD's Komité for Statistik (CSTAT) består af generaldirektørerne for medlemslandenes statistikinstitutioner og visse internationale organisationer. CSTAT er bl.a. et forum for drøftelse af OECD's statistikprogram og strategi samt for samarbejdet mellem EU-landene og OECD's øvrige medlemslande.
- ILO* Den internationale arbejdsorganisation (ILO) spiller en rolle i udvikling og koordinering af statistik om især beskæftigelse, arbejdsløshed og priser. DST leverer statistik til ILO og deltager i organisationens statistikarbejde. ILO fastlægger en række standarder og klassifikationer, herunder definitionen af arbejdsløshed samt den internationale klassifikation af arbejdsfunktioner/fag (ISCO).
- Norden* Samarbejdet mellem de nordiske statistikinstitutioner omfatter både udveksling af erfaringer og direkte projektsamarbejde. Samarbejdet er udbytterigt som følge af den store lighed mellem landenes statistiksystemer. De nordiske chefstatistikere afholder derfor et antal møder årligt. Hvert tredje år holdes desuden et stort statistikermøde og et stort chefstatistikermøde. Chefstatistikkerne har endvidere nedsat et antal kontaktnet om hvert sit statistiske emne. Kontaktnettene, som har et medlem fra hvert land, har erfaringsudveksling og udvikling af "best practices" som hovedformål. Formandskabet for det nordiske samarbejde går på skift mellem landene.

Bilag 5 Fortrolighed og datasikkerhed

<i>Lov om behandling af personoplysninger</i>	De oplysninger, DST modtager fra dataleverandørerne, opbevares i statistikregistre. Hvis registre indeholder personoplysninger, gælder Lov om behandling af personoplysninger (Persondataloven). Loven fastsætter regler for, hvordan personoplysninger må behandles. Det statslige Datatilsyn fører tilsyn med, at loven overholdes.
<i>Datasikkerhed</i>	DST lægger afgørende vægt på datasikkerheden. Sikkerhedsforanstaltningerne skal beskytte registre mod misbrug, og mod at nogen uberettiget får adgang til oplysninger om enkeltpersoner og virksomheder. DST skal sikre befolkningens tryghed ved registre og den nødvendige kvalitet i indberetningerne til statistikproduktionen. Derfor skal personer og virksomheder kunne være sikre på, at fortrolige oplysninger forbliver fortrolige. DST har en datakatastrofeberedskabsplan med henblik på sikring af data i katastrofesituationer.
<i>Fortrolighed</i>	Fortrolige oplysninger er statistiske data, som enten direkte eller indirekte gør det muligt at identificere personer eller virksomheder ud fra de foreliggende oplysninger. Data, som stammer fra offentligt tilgængelige kilder, betragtes ikke som fortrolige, jf. EU's statistiklov artikel 25. Det er en ufravigelig regel, at oplysninger om enkeltpersoner og virksomheder behandles fortroligt. Medarbejderne har tavshedspligt over for omverdenen om sådanne oplysninger. Dette fremgår også af Forvaltningslovens § 27 og Straffelovens § 152.
<i>Forskere og analytikere</i>	Til forsknings- og analyseformål kan der gives adgang via internettet til fortrolige mikrodata. Data indeholder dog ikke person- eller virksomhedsidentifikation, og forskerne/analytikerne er omfattet af regler om tavshedspligt. Adgang gives kun til forsknings- og analysemiljøer, som er autoriserede af rigsstatistikeren til at anvende disse mikrodata. Danmarks Statistiks Styrelse har fastsat regler for, dels hvilke forsknings- og analysemiljøer der kan autoriseres, dels hvilke mikrodata de kan få adgang til. Reglerne kan ses i bilag 6.
<i>Anonymitet</i>	Offentliggjorte statistikker og data fra DST har en form, så enkeltpersoner og virksomheder forbliver <i>anonyme</i>. For enkelte statistikker kan der være undtagelser for private og offentlige virksomheder. Offentlige myndigheder har i princippet ikke krav på anonymitet i statistikkerne. Det er tværtimod et væsentligt led i et demokratisk samfund, at borgerne har adgang til information om, hvordan myndighederne fungerer.
<i>Videregivelse</i>	Forvaltningsloven, Persondataloven og EU's statistiklov fastslår, at fortrolige oplysninger, der udelukkende er indhentet til statistiske formål, ikke må videregives til administrative eller lignende formål. Videregivelse af fortrolige oplysninger kan i overensstemmelse med reglerne i ovennævnte lovgivning samt Styrelsens beslutning finde sted i følgende tilfælde: • Der kan udveksles fortrolige oplysninger mellem de myndigheder, som udgør Det Europæiske Statistiske System i relation til udarbejdelsen af europæiske statistikker. Der kan også udveksles fortrolige oplysninger med Danmarks Nationalbank. Herudover kan der udveksles fortrolige oplysninger med andre landes statistikinstitutioner. • Når DST har et formaliseret samarbejde om produktion af konkrete statistikker med en anden institution/myndighed, kan der videregives fortrolige oplysninger.

Bilag 6 Regler for mikrodata til forskere og analytikere

Styrelsen har på sit møde 18. juni 2008 fastsat følgende regler for adgang via internettet til afidentificerede mikrodata under Danmarks Statistiks forskerordninger:

Hvem kan få adgang?

Der gives kun adgang for autoriserede forsknings- og analysemiljøer. Kun mere varige forsknings- og analysemiljøer med en ansvarlig chef og flere forskere/analytikere kan autoriseres, idet sanktioner ved brud på reglerne ellers vil være uden større effekt. Autorisationer tildeles af rigsstatistikeren. Autorisationsformularen ses på DST's hjemmeside (udvalgte afsnit ses nedenfor).

For at give autorisation foretager Danmarks Statistik en konkret bedømmelse af ansøgerens troværdighed som datamodtager. For interesseorganisationer og virksomheder er det relevant at se på ejerskabet, på medarbejderstaben (uddannelse) samt de opgaver, som er løst for specielt offentlige kunder. Der kan blive tale om at rette henvendelse til disse kunder for at få en udtalelse.

Når et forsknings- eller analysemiljø er autoriseret, kan der indgås aftaler med konkrete forskere/analytikere. Bestemmelserne i disse aftaler ses på DST's hjemmeside.

Følgende miljøer kan autoriseres:

1. *Brugergruppen defineret under rammeaftalen mellem Danmarks Statistik og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling* kan autoriseres og har dermed adgang. Denne gruppe omfatter alle ansatte på offentligt finansierede forskningsprojekter, ansatte i offentlige forsker- og analysemiljøer (dvs. universiteter, sektorforskningsinstitutter, ministerier, styrelser mv.) samt forskere ansat hos alment velgørende fonde i Danmark.
2. Inden for den private sektor kan følgende organisationer med et mere varigt forsknings- og analysemiljø som udgangspunkt opnå autorisation:
 - a. *Interesseorganisationer*
 - b. *Konsulentfirmaer* kan autoriseres, men kan som udgangspunkt ikke få adgang til mikrodata, der indeholder virksomhedsdata. Rigsstatistikeren kan dog give dispensation til konsulentfirmaer, der udfører udredning eller forskning for en offentlig myndighed eller en interesseorganisation, som ville kunne autoriseres, hvis denne opgavestiller skriftligt står inde for sikkerhedsmæssig korrekt anvendelse af data.
 - c. *Andre enkeltvirksomheder* kan autoriseres, men kan ikke få adgang til mikrodata, som indeholder virksomhedsdata.
3. Danske forskere, som i en periode arbejder i udlandet, men som er tilknyttet et autoriseret dansk forskningsmiljø, kan på forskningsmiljøets ansvar få etableret ekstern elektronisk adgang på sin forskningsplads i udlandet.
4. *Udenlandske forskere* kan få adgang til mikrodata via en dansk autoriseret institution på det pågældende miljøes ansvar.

Hvilke data kan der gives adgang til?

Der kan kun gives adgang til afidentificerede data, dvs. data, hvor alle identifikationsoplysninger som navn, identifikationsnummer og adresse er fjernet.

Adgang gives under "need to know" princippet, dvs. at man kan få adgang til de data, som er påkrævet til formålet i overensstemmelse med reglerne i Persondataloven. Forsknings- og analysemiljøerne skal derfor dokumentere, at det ønskede dataindhold og projektbeskrivelsen står i rimeligt forhold til hinanden. Hvis problemstillingen fordrer total populationsdækning, kan der gives adgang til totalmateriale, ellers skal det være en stikprøve. Data kan herudover begrænses i form af gruppering og udsnit begrundet med fortrolighed.

Som udgangspunkt har de autoriserede adgang til alle typer person- og virksomhedsdata med de begrænsninger, der følger af ovenstående regler om konsulentfirmaer og andre enkeltvirksomheder samt need-to-know princippet. Dog gælder det for de afidentificerede virksomhedsdata, at der først gives adgang til disse data et år efter referenceperioden. Detaljerede produktdata om enkeltvirksomheder underkastes en diskretionering før de stilles til rådighed.

Danmarks Statistik kan afvise en forskers eller analytikers ønsker på grund af manglende datakvalitet – primært i forbindelse med sammenstilling af oplysninger fra forskellige statistikområder. Dette gælder både for person- og virksomhedsdata.

Tvivlstilfælde Rigsstatistikeren tager efter indstilling fra afdelingsdirektørerne stilling til de tvivlstilfælde, som måtte opstå ved fortolkning af reglerne.

Autorisation *Udvalgte afsnit fra autorisationsformularen:*

- Forskeren/analytikerens får adgang til at afvikle kørsler på Danmarks Statistiks særlige forskermaskiner fra forsknings-/analysemiljøet. Adgangen kan ligeledes via forsknings-/analysemiljøet viderestilles til hjemmearbejdsplads i overensstemmelse med retningslinier fastsat af Danmarks Statistik.
- Der må kun anvendes den af Danmarks Statistik anviste klientsoftware i forbindelse med den udleverede token. En pc, der er opkoblet til Danmarks Statistik, må ikke overlades til andre personer og forbindelsen skal, når pc'en forlades, enten være lukket helt ned eller "disconnected", dvs. beskyttet mod uautoriseret brug.
- Den enkelte forskers/analytikers passwords er personlige og strengt fortrolige.
- Forskerne/analytikerne må hverken direkte eller indirekte downloade datasættet eller afledte datasæt. Alle overførsler af output til udprintning eller til videre statistisk bearbejdning (i regneark el. lign) skal ske i overensstemmelse med de af Danmarks Statistiks fastsatte retningslinier og metoder. Danmarks Statistik vil foretage en logning af disse tilladte overførsler. Endvidere på enkeltrecords ikke udprintes, og alt output skal være aggregeret i en sådan grad, at der ikke er fare for direkte eller indirekte identifikation af personer eller virksomheder. Forskeren/analytikerens må ikke forsøge en sådan identifikation.
- Underskriveren af denne aftale fra forsker-/analysemiljøet har et ansvar for, at publiceringen fra miljøet ikke indeholder oplysninger, der kan identificere enkeltpersoner eller enkeltvirksomheder.
- En overtrædelse af reglerne i denne aftale vil medføre, at den pågældende forsker/analytiker udelukkes fra at anvende nogen af Danmarks Statistiks forskerordninger permanent eller i en periode på ikke under 3 år. Endvidere vil en overtrædelse medføre, at nærværende autorisation bortfalder i en periode.

Bilag 7 Danske myndigheder med ansvar for europæiske statistikker

I henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 223/2009 artikel 5, stk. 1 koordinerer Danmarks Statistik alle nationale aktiviteter til udvikling, udarbejdelse og formidling af europæiske statistikker og fungerer som kontaktpunkt for Kommissionen (Eurostat) i statistiske spørgsmål.

I den forbindelse offentliggør og ajourfører Danmarks Statistik på sin hjemmeside en liste over danske myndigheder med ansvar for produktion af europæiske statistikker. Kommissionen (Eurostat) offentliggør denne liste på sin hjemmeside, jf. artikel 5, stk. 2. Udover Danmarks Statistik producerer følgende myndigheder for tiden europæiske statistikker:

Beskæftigelsesministeriet

Arbejdsskadestyrelsen: Erhvervssygdomme, arbejdsbetingede lidelser
Arbejdstilsynet: Arbejdsulykker

Klima- og Energiministeriet

Energistyrelsen: Energiforsyningen

Miljøministeriet

Miljøstyrelsen: Affald og pesticider
Skov- og Naturstyrelsen: Råtræ

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration

Udlændingesservice: Dele af udlændingeområdet

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fiskeridirektoratet: Fangst, landinger og akvakultur
FødevareErhverv: Fjerkræ og æg

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Sundhedsstyrelsen: Dødsårsager, hospitaler og sundhedspersonale

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling

Statens Institut for Folkesundhed: Health Interview Surveys

Transportministeriet

Statens Luftfartsvæsen: Luftfart

Undervisningsministeriet

Departementet/UNI-C: Dele af uddannelsesstatistikken

Økonomi- og Erhvervsministeriet

Finanstilsynet: Kredit-, pensions og forsikringsinstitutioner
Patent- og Varemærkestyrelsen: Patenter og varemærker

Herudover producerer Danmarks Nationalbank en række finansielle statistikker inden for rammerne af Det Europæiske System af Centralbanker.